

Misli Thoughts

**Print post publication number
100004295**

**NOVEMBER-DECEMBER 2025
ŠTEVILKA – NUMBER 6
LETO – YEAR 74**

Misli november–december

2025

Vsebina:

- 3 Uvodnik
- 7 p. Pavle Jakop
- 8 Izpod Triglava
- 14 Slovenski misijon Adelaide
- 16 Vaši darovi
- 17 Polovinke
- 23 Slovenski misijon Melbourne
- 33 Migranti, misijonarji upanja
- 34 Slovenski misijon Sydney
- 42 Iz Kraljčine dežele – Queenslanda
- 45 Planinski orel
- 48 Klub Triglav
- 49 Razmišljanja – Cilka Žagar
- 56 Zapisi Danice Petrič
- 63 Anton Resnik: Prihod v Avstralijo (3)
- 71 Our Little Chapel
- 73 Lili Novy: Vse teče
- 74 Matica pokojnih

MOLITEV ZA ADVENTNI ČAS

Gospod,
stori, da bo moje srce
pripravljeno sprejeti tebe:
s svojo milostjo
napravi v mojem srcu
prostor in svobodo,
da boš mogel v njem graditi,
kar je tebi všeč.
Odstrani v meni, kar ti je v napoto.
Prešini, kar ovira tvoje delovanje.
Dopolni, kar mi manjka,
nenehno pomnožuj,
kar vodi k tebi,
da me bo tvoja
prekipevajoča milost
očistila v luči tvojega prihoda.
Amen.

mati Julija

Fotografiji na naslovnici:

Zgoraj: stolna cerkev sv. Nikolaja v Novem mestu (foto: p. SP)
Spodaj: Saint Francis Xavier's Cathedral, Adelaide (foto: p. SP)

Dragi in spoštovani rojaki!

Pred vrati je adventi čas. Čas pričakovanja, čas upanja, čas luči. Pričakovanje nečesa novega, velikega je glavna misel adventa. Kaj čakamo? Kaj se bo zgodilo? Odgovor je na dlani in ga pozna vsak otrok.

A Jezus Kristus je že prišel. Rodil se je pred dobrimi 2000 leti v Betlehemu. Živel je na zemlji, učil, ozdravljaj ljudi, trpel, umrl, vstal od mrtvih in šel v nebese. Njegovo rojstvo in življenje je bilo nekaj edinstvenega v zgodovini človeštva. Hkrati pa je učil, da je sredi med nami, ko sta dva ali so trije zbrani v njegovem imenu. Pri vsaki maši je navzoč v podobi kruha in vina. V nas je, kajti takrat, ko ga ljubimo, kot sam pravi, bosta On in Oče prišla k nam in se naselila v nas.

Res se mi zdi pomembno, da se v življenju znamo tudi malo ustaviti, si vzeti čas za razmislek o svojem duhovnem življenju in svojem odnosu do Boga in bližnjega. Latinska beseda »adventus« pomeni »prihod«. V krščanskem jeziku se to nanaša na prihod Jezusa Kristusa. Cerkevna liturgija imenuje advent vse štiri tedne pred božičem in jih pojmuje kot priložnost za pripravo na Jezusov prihod z upanjem in kesanjem. Liturgična barva za ta čas je vijolična, kar pomeni spokornost. Adventni čas je za kristjane poseben čas, ker nas vabi, da se spomnimo na preteklost, nas spodbuja, da živimo v sedanjosti in da se pripravimo na bodočnost. Spominjati se preteklosti pomeni praznovati in premišljevati o Jezusovem rojstvu v Betlehemu. Gospod je že prišel in se rodil v Betlehemu. Utelesil se je, postal človek, poln skromnosti in ubošva. Prišel je kot kdorkoli od nas, človek med ljudmi. To je bil njegov prvi prihod. Živeti v sedanjosti pomeni, da vsak dan našega življenja doživljamo »navzočnost Jezusa Kristusa« v sebi in da je On po nas navzoč v svetu. Živeti v pravičnosti in ljubezni, vselej budni; hoditi po Jezusovi poti. Priprava na prihodnost pa pomeni, da se pripravimo na drugi prihod Jezusa Kristusa v veličastvu njegove slave. Tedaj bo prišel kot Gospod in Sodnik vseh narodov in bo nagradil z Nebesi vse, ki so v Njega verovali in živeli kot zvesti otroci Gospodovi in dobri bratje drugim. Čakamo na Njegov veličasten prihod, ki nam bo prinesel odrešenje in večno življenje brez trpljenja. V Evangeliju nam pogostokrat govori Jezus o tem drugem prihodu in pravi, da »ne vemo ne dneva ne ure«, ko se bo to zgodilo. Zato nas Cerkev v adventu vabi, da se pripravimo na ta dogodek s pregledom naše preteklosti in z načrtovanjem naše bodočnosti.

Misli Thoughts – Božje in človeške – Misli Thoughts

Religious and Cultural Bi-Monthly Magazine in Slovenian language. Informativna dvomesečna revija za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji | Ustanovljena (Established) leta 1952 | **Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia.** Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji | **Glavni urednik in upravnik (Editor and Manager): p. Simon Peter Berlec OFM,** Baraga House, 19 A'Beckett Street, KEW VIC 3101 | **Naročnina, darovi in naslovi:** Angelca Veedetz | **Stalni sodelavci:** p. Darko Žnidaršič OFM, Mirko Cuderman, Tone Gorjup, Cilka Žagar, Katarina Mahnič | **Skupina prostovoljcev v Kew** pripravi Misli za na pošto. | **Naslov (Address): MISLI, PO Box 3200, KEW VIC 3101** | **Tel.: 03 9853 7787** | **E-mail: slomission.misli@gmail.com** | **Naročnina za 2026** je 60 avstralskih dolarjev, zunaj Avstralije (letalsko) 120 dolarjev | Naročnina se plačuje vnaprej; ne pozabite napisati svojega imena in priimka! **Bančni račun pri Commonwealth Bank v Kew: MISLI, BSB: 06 3142.** Številka računa: 0090 1561 | **Poverjenišтво** za MISLI imajo slovenski misijoni v Avstraliji | Rokopisov ne vračamo | Prispevkov brez podpisa ne objavljamo. Za objavljene članke odgovarja avtor | **Tisk (Printing):** Distinction Press, Simon Kovacic, Melbourne. **Misli na spletu:** Sebastjan Ausser <https://www.glasslovenije.com.au>. **Tam kliknite na MISLI.** | **ISSN 1443-8364**

Morda si v tem času vzemimo nekoliko več časa za razmislek o tem, koliko smo bili doslej dobri, in kaj bomo storili, da bomo še boljši, kot smo bili do zdaj. Pomembno je, da se v življenju ustavimo in razmislimo o svojem duhovnem življenju in svojem odnosu do Boga in bližnjega. Sleherni dan moremo in je res dobro, da se trudimo biti boljši.

V tem času nas bodo »bombardirali« z reklamnimi oglasi za nakupovanje vsega mogočega in nas vabili na raznorazna praznovanja. Vse to pa nas lahko privede do tega, da pozabimo na pravi smisel adventa. Potrudimo se, da bomo živeli ta liturgični čas poglobljeno, v krščanskem smislu. Tako bomo preživeli Gospodov božič prevzeti od Njega, ki je Gospod božiča.

Veselje, mir, jasnost. Jezus je že tukaj, ne samo med nami, ampak tudi v nas. Božič za nas ni samo 25. decembra. Božič je, ko zaživi Jezus otrok v naši ljubezni. Božič je, ko Jezus postane stvaren, resničen. Da bi Jezus postal resničen, moramo pomagati: z našim čakanjem, z našo molitvijo in včasih tudi z našimi bolečinami. Zgled Marije, ki umirjena pričakuje v tihem veselju, je v današnjem času vedno

večji izziv. Res je dobro, da si ravno v tem obdobju prizadevamo za trenutke tišine in miru v naših srcih, v naših družinah. V adventnem in božičnem času naše dnevne sobe postanejo svetišča. V adventu prižigamo sveče na adventnem venčku, pozneje postavimo jaslice in postavimo vanje novorojenega Jezusa. Ob jaslicah molimo, s kadilom in blagoslovljeno vodo blagoslovimo dom. Čudovit čas za stare in mlade, odrasle in otroke. Čas, ko se družina lahko neverjetno poveže in zraste.

Pogosto slišimo, da je božič samo za otroke. In res je za mnoge majhne otroke to čaroben čas migljajočih lučk, bleščečih okrasov, daril, zabav, pesmi in jaslic. V današnji porabniški družbi je božič pravljica. Velikokrat slišimo izraz božična pravljica. V njej nastopajo angeli, pastirji, novorojeni otrok, ki bo postal kralj, osliček, kamele, trije kralji in zvezda repatica. Če k temu dodamo še božička, njegove severne jelene in malho polno daril, dobimo pocukran izdelek, ki vsaj za nekaj dni prežene bridkost in bolečino resničnega sveta. To traja nekaj časa, dokler ne pogledamo v denarnico, dokler se ne vrnemo na delo, v šolo, v ranjeno in zlomljeno človeško resničnost.

In v tem je prevara tega sveta. Na ves glas nam trobijo: uživajte te pravljične dneve miru in sreče, kupite si čim več daril, obdarujte se, odklopite se od resničnosti ..., potem pa nazaj na delo do naslednjih praznikov. Ne moti me obdarovanje, praznovanje; skrbi me odklop od resničnosti. Božič je v resnici takrat, ko Jezus postane stvaren, resničen. Seveda so v božični zgodbi še vedno angeli, pastirji, novorojeni otrok, ki bo postal kralj, morda osliček in zvezda repatica. Drugo pa so nepotrebni posladkani dodatki.

So pa tudi stvari, ki so običajno zamolčane. Marija je najstniška mamica in o njenem otroku govorijo, da je nezakonski. Jožef in Marija sta brezdomca, klošarja, in verjetno brez prebite pare. Zaradi golega preživetja sta prisiljena bežati in postaneta begunca zaradi Herodovega ljubosumja in strahu. Ta isti Herod z največjo lahkotnostjo pokolje skupino betlehemske otročičev, da bi tako ohranil svoj politični položaj. Revščina, škandal, brezdomstvo, nesprejemanje, begunstvo, krutost do nedolžnih otrok – vse to zelo diši po današnjem resničnem položaju v svetu. Če povemo celotno zgodbo, to ni več pravljica za otroke.

To je zgodba o Jezusu. Imenujejo ga Emanuel, Bog z nami. Z nami deli muke in utrujenost, z nami živi v temi nesprejemanja in bolečine in hkrati s svojim življenjem in učenjem kaže na božjo resnico in slavo. Postal je kralj, resnični kralj, a njegova krona je bila iz trnja, njegovo ogrinjalo je bilo popljuvano, njegov prestol je bil lesen križ za zločince. Večina njegovih podanikov so bili ljudje z roba družbe, revni, trpeči in žalostni. Vplivne osebe so ga zavrogle, duhovniki so ga prekleli, močni so ga obsodili. Vendar je zmagal, skupaj z Očetom, ker ga smrt ni mogla vkleniti. Vstal je od mrtvih, se prikazal učencem in se še vedno razodeva tistim, ki ga iščejo v sedanjosti. Tako je vsa božična skrivnost obsežena v besedi Emanuel. Bog z nami, Bog na naši strani, Bog s človeškim obrazom, Bog, ki trpi z nami in za nas, Bog, ki nas pozna po imenu.

Bog ni božiček, ki živi odmaknjeno življenje na severnem polu, nas enkrat na leto razveseli s svojim prihodom in se naslednje jutro že vrne v svojo kočo. Dva tisoč let ni zmanjšalo sijajnosti čudeža, slava se ni zmanjšala. Ta Jezus v hlevčku je naš Emanuel, naš Odrešenik, naš brat in prijatelj, naš Gospod in Bog. Tako smo tudi mi del te nikoli končane

zgodbe o resnici in slavi Besede, ki je postala meso. Naša srca so lahko zaprta vrata gostiln in prenočišč ali pa jasli, v katere bo položen Jezus. Lahko smo pastirji, ki veselo tečejo pozdravit otroka, lahko duhovniki, ki vse skupaj zavrnejo kot le še en izbruh verske blaznosti, lahko pa Herod, ki na Jezusa gleda kot na grožnjo, ki jo mora odpraviti. Jezusovemu rojstvu se lahko približamo z utrujenim cinizmom odraslih ali z otroško odprtostjo in čudenjem.

Da bi božič zares čudežno deloval, potrebujemo otroško srce in otroške oči. Jezus je rekel, da če ne postanemo kakor otroci, ne pridemo v božje kraljestvo. Božič je za otroke vseh starosti. Samo otrok lahko gleda v svetlo zvezdo repatico, ne da bi pomežiknil, samo otrok lahko spet in spet sliši mrzle besede »ni prostora«, ne da bi obupal ali se jezil. Samo otrok lahko vstopi v hlevček, ne da bi se zgražal. Samo otrok lahko sliši angele in teče v Betlehem, da bi počastil Boga. Gospod, pomagaj mi ta božič biti otrok.

Izkoristimo letošnji advent, da bomo pričakali Jezusovo rojstvo kot Marija, v miru in veselju. Ko se bomo zbrali pri nedeljskem kosilu, prižgimo sveče na adventnem venčku in molimo. Molite skupaj z otroki. Okrasite stanovanje, zasujte se z darili, praznujte v veselju, in Jezus, Emanuel, naj bo z vami.

Z zadnjo številko *Misli* v letošnjem letu 2025 se Vam kot glavni urednik in upravitelj zahvaljujem za Vaše sodelovanje ter vse Vaše dobrohotne spodbude pri oblikovanju in vsebini *Misli*. Želim si, da nas *Misli* še naprej povezujejo s pisano besedo in fotografijami, in Vas še naprej spodbujam k sodelovanju. Hvala vsem zvestim sodelavcem, ki jih imensko ne bom našteval, da ne bom komu storil krivice. Velik »Bog plačaj« Vam, ki ste na *Misli* naročeni, in vsem zvestim darovalcem v Bernardov sklad, ki tako omogočate njihovo izhajanje. Ostanimo še naprej povezani, včasih le v oddaljeni bližini, in bodimo ponosni, da smo Slovenci, ali imamo vsaj slovenske korenine svojih staršev.

Frančiškova brata, p. Darko Žnidaršič in p. Simon Peter Berlec, ki sva Vaša sopotnika pod Južnim križem, pred Bogom izrekava besede blagoslova za Vas in se Vam tudi iskreno zahvaljujema za vse dobro, ki ga prejemava preko Vaše ljubezni in dobrote. Vse dobro, z obiljem blagoslova v letu 2026.

p. Simon Peter Berlec

»V začetku je bila Beseda in Beseda je bila pri Bogu in Beseda je bila Bog.«

(Jn 1,1)

Kako poslušam in čakam s ponižno prošnjo,
da bi lahko zaslišal Tvojo besedo!
Ugašam sprejemnike in oddajnike,
za zidove pospravljam ves ropot,
ustavljam vetrove in potoke,
utišam ptice in črčke,
samo da bi te slišal,
ko bi mi spregovoril
v moji očiščeni tišini.

Samo da bi izrekel svojo besedo,
ki si jo namenil zame;
tisto besedo, ki ustvarja,
besedo, ki nosi v sebi življenje
in oživlja mrtva srca,
ki vrača dostojanstvo,
ki prebuja odnos in sijaj;
tisto besedo odpuščanja,
tisto besedo sprejetja,
tisto besedo upanja.

Samo da mi jo izrečeš,
potem se lahko zgodi karkoli,
saj bom močan in ponosen,
ker bom vedel,
da tudi Ti slišiš mojo besedo.

p. Pavle Jakop

IZPOD TRIGLAVA

Tone Gorjup

ŠKOFOVSKO POSVEČENJE JANEZA KOZINCA

Novi murskosoboški škof Janez Kozinc, ki ga je papež Leon XIV. na to mesto imenoval 18. junija, je posvečenje prejel 14. septembra v Črenšovcih. Slovesno je bilo že na predvečer posvečenja, ko je po večernicah v soboški stolnici Kozinc izpovedal vero v navzočnosti nuncija, škofov, duhovnikov, redovnikov, redovnic in vernikov. Slovesnost posvečenja je na praznik povišanja sv. Križa potekala v župnijski cerkvi povišanja sv. Križa v Črenšovcih. Glavni posvečevalec je bil prejšnji soboški škof Peter Štumpf, soposvečevalca pa prejšnji apostolski nuncij v Sloveniji nadškof Je-

an-Marie Speich in mariborski nadškof Alojzij Cvikel. Pridigal je celjski škof Maksimilijan Matjaž, saj je novi soboški škof doma iz Celja. Med drugim je spomnil na besede sv. Avgušтина, ko je sprejel škofovsko službo: »V trenutku, ko me navdaja strah biti za vas, me tolaži dejstvo, da sem z vami. Za vas sem škof, z vami sem kristjan.« Novi škof Janez Kozinc, ki si je za škofovsko geslo izbral besede: *Kjer je Gospodov duh, tam je svoboda*, se je ob koncu zahvalil vsem za zaupanje in dejal, da želi vžigati in ohranjati plamen upanja v Božje obljube.

PROŠNJA ZA MIR PRI SVETOGORSKI KRALJICI

Pred začetkom meseca oktobra, ki je posvečen molitvi rožnega venca, je papež Leon XIV. povabil vse, da bi vsak dan molili za mir. Sam ga je z romarji na Trgu sv. Petra molil v soboto, 11. oktobra zvečer. Naslednji dan popoldne so se s tem namenom na Sveti Gori zbrali romarji iz Slovenije, Italije in Hrvaške ter kot ena družina molili za mir. Z njimi so prišli koprski škof Peter Štumpf, goriški nadškof Carlo Roberto Maria Redaelli, tržaški škof Henrik Trevisi ter generalni vikar poreške in puljske škofije Rikardo Lekaj. Koprski škof Štumpf je po pozdravu in zahvali frančiškanom, ki skrbijo za baziliko, dejal: »Prišli smo kot ena družina k Materi Mariji na Sveti Gori, da jo v molitvi poprosimo za mir. Tako smo se odzvali klicu papeža Leona XIV., naj v mesecu oktobru molimo rožni venec za mir. Priromali smo iz Slo-

venije, Italije in Hrvaške. Vsak v svojem jeziku bomo pred Marijo, Materjo vseh narodov, jezikov in kultur, v molitvi ponižno in vdano izrekli svojo ljubezen Bogu, v zaupanju, da nas nikdar ne bo prepustil stiski in uničenju...« Molitvi rožnega venca je sledila sveta maša, pri kateri je pela vokalna skupina Cantate Domino iz Kočevja. Tej je sledil še koncert Marijinih pesmi.

UMOR V NOVEM MESTU

Smrt 48-letnega Aleša Šutarja, ki je 25. oktobra zvečer podlegel poškodbam, ki mu jih je povzročil Rom, je globoko pretresla Novomeščane. Prvi podatki policije so bili precej skopi: osumljeni 20-letnik naj bi v središču mesta napadel očeta, ki je v noči iz petka na soboto prišel po sina, ko je bil ta na zabavi v enem od tamkajšnjih lokalov. Zaradi hudih poškodb glave je napadeni po sedemnajstih urah v bolnišnici izgubil življenje. Pozneje so se na družbenih omrežjih pojavile izjave in tudi posnetki izpred omenjenega lokala. Več skupin mladih Romov je nadlegovalo mlade in policija je tisti večer vsaj trikrat prišla na kraj dogodka. Na pločniku je z okrvavljeno

glavo obležal tudi mlajši fant, a se starši pozneje niso odločili za prijavo iz strahu pred maščevanjem. O primeru Šutarja pa so očividci pozneje povedali, da sta se oče in sin dobila. Ko sta se pogovarjala, ju je obstopila skupina mladih Romov. Oče jih je skušal pomiriti, a mu ni uspelo, saj mu je v tistem za hrbet stopil napadalec in ga udaril po glavi. Okrvavljen je obležal na tleh. Ko so na kraj zločina prišli reševalci, naj ne bi več kazal znakov življenja. Zvečer tega dne je v bolnišnici umrl. Naslednji dan, v nedeljskem jutru, so na kraj napada začeli množično prihajati ljudje in prižigati sveče, saj je bil po besedah p. Nika Žvoklja pokojni zelo priljubljen med Novomeščani. Oglasil se je tudi župan Gregor Macedoni in spomnil, da so že dolgo opozarjali na nasilje nekaterih Romov, in dodal, da država kot edina pristojna za njeno reševanje kljub resnosti situacije ne ukrepa. Sklical je izredno sejo občinskega sveta, občane pa povabil, da v času seje z zborom na novomeškem Glavnem trgu izrazijo podporo prizadevanjem za večjo varnost.

ŠKOF SAJE OB SMRTI ALEŠA ŠUTARJA

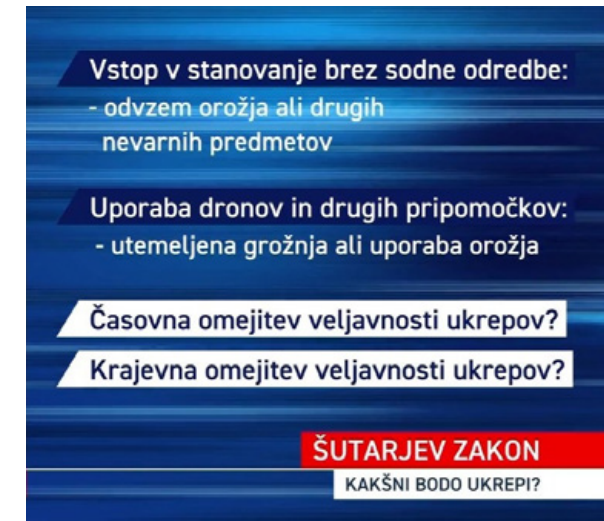
Na smrt družinskega očeta se je med prvimi odzval novomeški škof Andrej Saje, priporočil v molitev pokojnega in njegovo družino, svojcem izrekel sožalje in pristojne pozval k ukrepanju. Škofova izjava precej nazorno pokaže, s kakšnimi težavami se srečujejo na Dolenjskem. Takole piše: »Odločno obsojam nasilno dejanje in vsako obliko nasilja, ki se v zadnjem času na širšem območju Dolenjske, žal, stopnjuje in ogroža mirno sožitje med ljudmi. Nasilje nikoli

ne more biti pot reševanja težav ali izražanja nezadovoljstva. Pristojne državne organe pozivam, naj z odločnostjo, pravičnostjo, z vzpostavitvijo pravne države, v kateri bodo zakoni veljali za vse enako, ter s spoštovanjem človekovega dostojanstva, učinkovito ukrepajo za zagotovitev varnosti vseh državljanov in miru v skupnostih, kjer prihaja do napetosti. V Novomeški škofiji podpiramo prizadevanja dolenjskih županov, ki javnost že dlje časa opozarjajo na perečo situacijo in predlagajo konkretne ukrepe za izboljšanje varnostnih razmer ter za urejanje vprašanj, povezanih z romsko populacijo. Tudi mnogi naši župniki so že bili žrtve nasilnih dejanj, prav tako so kraje, vlomi in poškodovanja cerkvene lastnine, žal, postali nekaj običajnega. Priporočila naj bodo končno slišana in ustrezno upoštevana v iskanju celovitih in pravičnih rešitev. Vsem ljudem polagam na srce, naj se vzdržijo vsakršnega nasilja, naj se zavzamejo za mir, spoštovanje in dialog. Samo z medsebojnim razumevanjem in molitvijo bomo lahko prispevali k reševanju težke problematike ter gradili skupnost sožitja in zaupanja.«

OBČINSKA SEJA IN SHOD V NOVEM MESTU

Torek, 28. oktobra, je bil za prestolnico Dolenjske in Slovenijo poseben dan. Ob petih popoldne se je začela seja občinskega sveta. Na povabilo župana Macedonija sta poleg predsednika vlade Roberta Goloba prišla že nekdanja ministra za notranje zadeve in pravosodje, ki sta dva dni prej odstopila, ter ministra za delo in šolstvo ter predstavniki policije, tožilstva in sodstva. Gostitelj je

zbranim, med katerimi so bili tudi župani jugovzhodne Slovenije, predstavil napete razmere v občini. Vprašal se je, zakaj se storilci težkih kaznivih dejanj prosto sprehajajo brez zapornih kazni in se jim dosoja pogojne kazni eno za drugo – nekateri so bili obsojeni po petdesetkrat in še več – drugi pa so preganjani zaradi najmanjših prekrškov. Tudi župani drugih občin so navajali primere nasilja, streljanja z avtomatskim orožjem, izsiljevanja, kraj, spolnega nasilja, nosečih trinajstletnic ... Mestna svetnica Jasna Kos je bila še bolj neposredna: »V Ljubljani pišete strategije, razpravljate o programih, podpisujete zapisnike, med nami pa umirajo delavni in nedolžni meščani.« Dala je tudi nazoren primer: »Povprečna slovenska družina z dvema zaposlenima staršema prejme do tisoč evrov socialnih prejemkov na leto, romska družina brezposelnih staršev pa več kot trideset tisoč evrov na leto. V teh številkah se izgubi vsa vrednota dela in se javno podpira nedejo.« Dodala je: »Glavni trg ste napolnili z ljudmi, ki ste jih izdali. Lahko vas je sram, da so ljubljanske nutrije in kočevski medvedi bolj zaščiteni kot prebivalci jugovzhodne Slovenije. Tako hitro, kot ste znali pripraviti zakon o obvezni božičnici, tako hitro lahko pripravite tudi zakone za varnost ljudi. Poskrbite za to še pred izplačilom letošnje božičnice!« Na Glavnem trgu se je med sejo zbralo dobrih deset tisoč ljudi, ki so dogajanje v mestni hiši spremljali prek velikih zaslonov in ob nastopu najvišjih predstavnikov države glasno vzklikali. Zahtevali so odstop Goloba, ministra za delo, za vse enake pravice in enako obravnavo pred zakonom. Premier Golob je sicer priznal, da je državni aparat

odpovedal in da ne obvladujejo razmer. Zato je napovedal ostre zakonske ukrepe, ki bi nas lahko približali policijski državi. Poimenovali naj bi jih po pokojnem Novomeščanu – Šutarjev zakon. V času protesta in ob njegovem koncu se je slišalo rafalno streljanje iz bližnjega romskega naselja, policija pa nič. Ko se je končno v spremstvu specialne enote odpravila tja, je dobila nekaj praznih nabojev. Policija pogosto ne ukrepa tudi zato, ker posamezniki nikoli ne vedo, ali imajo zaslombo v predpostavljanih in pri oblasteh. Dogajalo se je, da so tožilci in sodniki blokirali njihove prijave, sami pa so pristali v disciplinskem postopku.

JANEZ JANŠA O ŠUTARJEVEM ZAKONU

Predsednik SDS, največje opozicijske stranke, Janez Janša je opozoril, da ne gre za »Šutarjev zakon«, ampak zakon za reševanje premiera Goloba in ministra Mesca ter tranzicijske levice. Spomnil je, da je potrebna zakonodaja za sistemsko reševanje problemov že v proceduri. Opozicija oziroma SDS in NSi sta jo vložili že petič. Štirikrat so jo levičarji

zavrnil, češ, da tega ne potrebujemo, čeprav so župani enkrat skupaj s predlogi prinesli več kot trideset tisoč podpisov občanov. Janša je še spomnil, da se kriminal Romov lahko kot kriminal povsod drugod že zdaj preganja in kaznuje. Problem ni v pomanjkanju pravne podlage, ampak v ravnanju levičarske politike in njenih kadrov v policiji, tožilstvu in sodstvu, ki teh zakonov ne izvajajo. Hitenje s pripravo »Šutarjevega« zakona je posledica strahu, ker so ob tragični smrti nedolžnega človeka soočeni s posledicami svoje zgrešene protiljudske politike le nekaj mesecev pred volitvami – te bodo spomladi. Na oblasti pa so zato, ker so za predvolilne namestne izkoriščali nujne restriktivne ukrepe v času kovida ter smrti nedolžnih.

REFERENDUM O EVTANAZIJI

V nedeljo, 23. novembra, bomo volilni upravičenci v Sloveniji na referendumu odločali glede zakona o pomoči pri prostovoljnem končanju življenja. Na lističu bo zapisano: *Ali ste za to, da se uveljavi zakon o pomoči pri prostovoljnem končanju življenja, ki ga je sprejel državni zbor na seji dne 24. julija 2025? Tri tedne pred referendumom so duhovniki pri mašah brali kratko pastirsko pismo, ki ga je pripravil nadškof Stanislav Zore. V njem je najprej opozoril: »Ne bojte se, naše govorjenje o tem referendumu ni politično vprašanje, temveč se globoko dotika naše vere in vesti. Kristjani namreč verujemo, da je življenje Božji dar. Sveto pismo nas uči: 'Ne ubijaj.' Vsako človeško življenje je dragoceno od spočetja do naravne smrti.« V nadaljevanju pastirskega pisma pa pravi, da zakon, ki bi uvedel siljenje bolnih in starejših v smrt, ogroža temeljno*

urednato naše civilizacije: nedotakljivost človeškega življenja. Izkušnje iz drugih držav kažejo, kako hitro se meje razširjajo in kako ranljivi – osamljeni, starejši, revni in invalidni – postanejo žrtve pritiskov ter zlorab. Zato nadškof Zore vse lepo prosi, da v tem prelomnem času molimo in se postimo za pravo spoznanje o nevarnostih, ki nam grozijo s sprejetjem tega zakona. Prosi nas še, da se udeležimo referendumu in glasujemo PROTI zakonu, PROTI uvajanju kulture smrti v Sloveniji. To je naša krščanska dolžnost in človeška odgovornost do najšibkejših in do prihodnjih rodov.

SLOVENCİ PO SVETU IN KONEC DRUGE SVETOVNE VOJNE

Tak je bil naslov znanstvene konference, ki sta jo sredi oktobra v Ljubljani pripravili Fakulteta za slovenske in mednarodne študije pri Novi univerzi ter Knjižnica Dušana Černeta iz Trsta. Z njo sta želeli ob osemdesetletnici konca druge svetovne vojne osvetliti nekatere utrinke iz naše preteklosti. Tržaška knjižnica med drugim hrani eno najbogatejših zbirk vsega slovenskega tiska iz zamejstva in sveta. Ivo Jevnikar je med drugim spomnil, da so prva leta po vojni slovenski izobraženci, ki so se umaknili

pred komunizmom, pomembno sodelovali pri obnovi šolskega, kulturnega in verskega življenja na tržaškem. Stiki z njimi so ostali živi tudi potem, ko so odpluli prek oceana. O slovenski zgodovini preseljevanja je spregovorila Glen-da Sluga, rojena v Melbournu, sicer pa profesorica mednarodne zgodovine na univerzi v Sydneyju, v zadnjem času pa tudi v Firencah. Za njima je nastopilo še osem zgodovinarjev in raziskovalcev, ki so se poglobili v poglede in dejanja slovenskih rojakov, ki so ob koncu vojne že živeli po svetu, kot tistih, ki so bili takrat prisiljeni oditi v svet, če so želeli ohraniti življenje in dostojanstvo.

RUDI VOUK DOBITNIK PRESTIŽNE NAGRADE

Koroški rojak, odvetnik Rudi Vouk, je pred koncem oktobra na Dunaju prejel nagrado avstrijske raziskovalne ustanove Dokumentacijski arhiv avstrijskega odpora, ki se imenuje po taboriščniku Ferdinandu Bergerju. Podelili so mu jo za njegova dolgoletna prizadevanja za pravice slovenske manjšine na avstrijskem Koroškem. Pri podelitvi so poudarili njegovo zavzemanje za uresničevanje Avstrijske državne pogodbe iz leta 1955, še posebej 7. člena, ki govori o pravicah slovenske manjšine. Kot so spomnili v Narodnem svetu koroških Slovencev,

brez njega ne bi bilo dvojezičnih tabel, ki so jih po dolgotrajnih prizadevanjih dobili leta 2011.

SREČANJE SLOVENCEV NA HRVAŠKEM

V Prezidu, nedaleč od Babnega Polja, ki leži v Sloveniji, je v začetku oktobra potekalo 20. vseslovensko srečanje rojakov, ki živijo na Hrvaškem. Na njem se je zbralo več sto Slovencev iz naše jugovzhodne sosede. Kot so povedali v Zvezi slovenskih društev na Hrvaškem, jih povezujejo kultura, gospodarstvo, šport, pa tudi jezik. Ponosni so, da se danes slovenski jezik uči skoraj 400 otrok po vsej Hrvaški. V sklopu srečanja so si ogledali tudi vzorčno kmetijo, plod več kot 15-letnega razvoja ideje o povezovanju slovenskih kmetov v zamejstvu. Prva taka kmetija je zaživela v Porabju, v Gorskem Kotarju oziroma Prezidu pa so jo začeli graditi leta 2021. V glavni stavbi so med drugim dvorana, restavracija, zorilnica, dve hladilnici in kotlovnica, pa tudi sobe z ležišči. Vzorčna kmetija bo služila vsem slovenskim društvom na Hrvaškem, tako za gospodarske projekte kot za izobraževanja, predstavitve in kulturne prireditve.

TADEJ POGAČAR ŽE PET SEZON V SVETOVNEM VRHU

Tadej Pogačar, doma s Klanca pri Komendi, je tudi sezono 2025 končal na vrhu razpredelnice Mednarodne kolesarske zveze Uci. Po odlični sezoni ima skoraj enkrat toliko točk kot njegov prvi zasledovalec. Od februarja do oktobra je v petdesetih tekmovalnih dneh zabeležil dvajset zmag. Četrtrič je dobil dirko

po Franciji in drugič postal svetovni prvak. Sedemindvajsetletni kolesar je zmagal na treh največjih enodnevnih klasičnih dirkah na svetu. Pogačar je peto sezono zapovrstjo najboljši kolesar na svetu. Od konca septembra 2021 ga nihče več ni zrinil z vrha lestvice Ucija, kar pomeni, da je na vrhu že 213 tednov zapored. Od Slovencev je drugi najboljši na lestvici skoraj deset let starejši Primož Roglič, ki je sezono končal kot dvaintrideseti.

ZLATI CEPIN ALEŠU ČESNU

Alpinist Aleš Česen, doma iz Kranja, je znova med prejemniki zlatega cepina, najvišjega priznanja za alpinistične dosežke na svetu. Dobil ga bo decembra in sicer za vzpon v navezi z Britancem Tomom Livingstonom. Avgusta lani sta v alpskem slogu preplezala prvenstveno smer po zahodnem grebenu na Gašerbrum III. (7952 m) v pogorju Karakorum, ki leži severozahodno od Himalaje. To je bil šele tretji vzpon na vrh petnajste najvišje gore na svetu. To je Česnov tretji zlati cepin; s tem se je pridružil še petim alpinistom, ki so to priznanje prejeli trikrat ali večkrat, med njimi je tudi Marko Prezelj s štirimi.

Slovenian Mission Adelaide
 p. Simon Peter Berlec OFM, Mobile: 0455 444 912
 47 Young Avenue, West Hindmarsh SA 5007
 Poštni naslov: PO Box 156, WELLAND SA 5007
 E-mail: slomission.adelaide@gmail.com

ADVENTNI ČAS

Ko se odpravljamo v planine, moramo že takoj na začetku premagati nešteto ovir. Poiskati moramo primeren čas, primerno opremo, in urediti še ne vem koliko drugih podrobnosti, da bo vse skupaj potekalo varno in brez zapletov. Marsikdo že med temi pripravami izgubi pogum in se odloči, da je bolje ostati doma, pozneje pa mu je žal, ko drugi pripovedujejo o nepozabnih doživetjih. Res, vse težave in skrbi so bogato poplačane, ko se človeku vrh gore po premagani poti odpre pogled v prostrane širjave, ki ga je skoraj nemogoče opisati z besedami. To je treba doživeti. Doživljanje vsakoletnega adventnega časa bi lahko primerjali z vzponom na visoko goro. Kako težko je v začetku adventa premagati svojo »komodnost«, si vzeti nekoliko več časa in ga posvetiti poglobljeni molitvi ali prebiranju in premišljevanju svetopisemskih odlomkov; kako težko se pripravimo, da bi imeli več posluha za ljudi, ki pričakujejo našo pomoč – morda samo dobro besedo, obisk, nekaj trenutkov dragocenega časa ...

Toda če te ali one ovire premagamo, dobi naš advent nove razsežnosti, ki so skrite in očem nevidne; potem bistvo našega adventa ni samo venček s štirimi svečami, niti razsvetljena in okrašena ulica z nešteti križečimi izložbami.

V pomladnem mesecu kimavcu smo se srečali v soboto, 13. septembra, pri maši ob 11. uri. Nedeljska maša migrantov in beguncev je bila v nedeljo, 28. septembra 2025, v katedrali sv. Frančiška Ksaverija. Ob somaševanju migrantskih kaplanov jo je daroval nadškof Patrick O'Regan. Hvala družini

ni Kalc, ki je zastopala našo slovensko skupnost.

V rožnovenskem mesecu oktobru smo se videli v soboto, 18. vinotoka ob 11. uri. Ob odpiranju cerkve sem naletel na

pravo presenečenje. Lahko rečem, da me je prav pobožalo po srcu, ker je bila cerkev praznije okrašena. Hvala Angeli Dodič, ki je za to res umetelno poskrbela. Po maši smo se v dvoranci zbrali na BBQ kosilu, ki sta ga pripravila Treudy in John Macsai. Hvala jima za to in hvala tudi vsem, ki ste prinesli najrazličnejše solate in peciva. Hvala vsem, ki ste se udeležili obeh maš. Predvsem hvala za razumevanje, da bodo maše ob sobotah. Zaenkrat ne gre drugače.

John Macsai

Olga Hrvatin, 90 let, in Angela Dodič

V mesecu novembru bo maša v soboto, 15. novembra ob 11. uri. **V mesecu decembru** bo maša v soboto, 20. decembra ob 11. uri. **Žegnanje** v čast zavetnikom cerkve in misijona Svete Družine bomo obhajali **v nedeljo, 28. decembra ob 10. uri.**

Na voljo za spoved, pogovor sem na sobotni dan po osmi uri zjutraj in tudi po maši do 17. ure (5 pm). Pred prihodom me, prosim, pokličite. Hvala. Če bi si želeli duhovnega pogovora ali da vas

obiščem, me lahko vedno pokličete na mobilno številko 0455 444 912.

Za vse tiste, ki zaradi oddaljenosti, oslabelosti ali drugih vzrokov ne morete priti v cerkev, še vedno obstaja možnost, da mašo v slovenskem jeziku spremljate na družbenem omrežju. V

Melbournu prenašamo tako petkovo kot nedeljsko mašo ob 10. uri (v Adelaidi je takrat ura 9.30 am). Facebook stran je: Slovenian Mission Melbourne <https://www.facebook.com/slovenianmissionmelbourne>

Tudi na ta način smo lahko povezani in v oddaljeni bližini.

Ivanka Pahor, 95 let

Cvetka Jamnik, 89 let

VAŠI DAROVI

BERNARDOV SKLAD: 90 \$: Cilka Ninkovič. **50 \$:** Angela Dodič. **40 \$:** Slava Fatovič, Jožica Petelin, Zlata Seljak, Branka Iskra, Anton Dolinar, Frances Butinar. **30 \$:** Bernarda Telich, Lidija Bole, Majda Grilj, Vlado Vodnik. **20 \$:** Vida Horvat, I. in H. Zver, Milena Birsa. **10 \$:** Frank Pavzin.

ZA P. PEDRA OPEKO: 200 \$: Milka Brožič. **ZA LAČNE: 200 \$:** Milka Brožič.

POLOVINKE

Katarina Mahnič

Gremo naprej ali nazaj? (34)

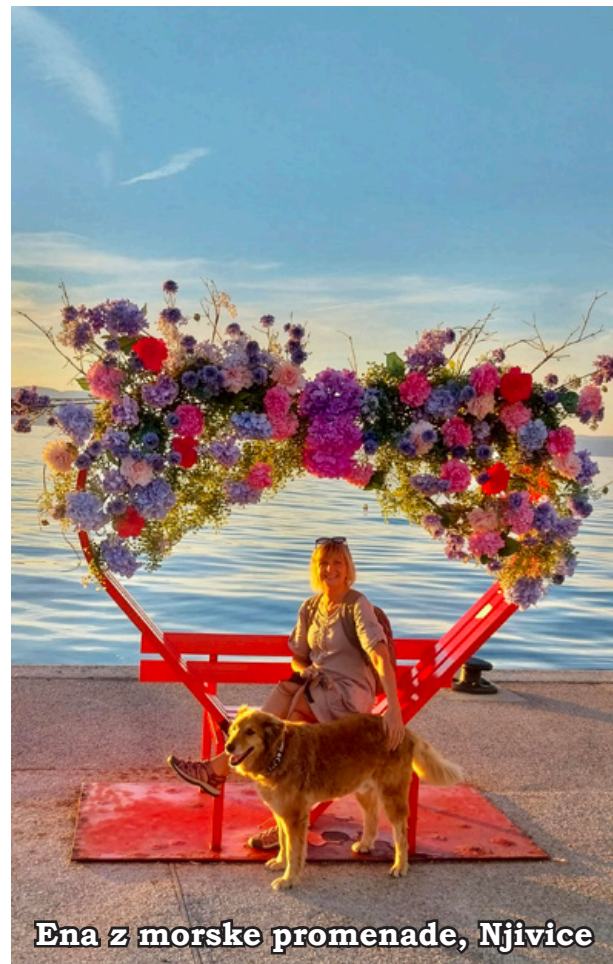
»A letos pa nisi bila nič na morju?« me vpraša ena moja ljuba gospa, redna bralka *Misli*, ki navdušeno spremlja tudi rubriko Polovinke. »Nič še nisi pisala o njem.« Toplo me pogreje, da nekemu pa le nekaj pomeni tisto, kar napišem. Delo, ki ga opravljam, ne prinaša prav veliko potrditev, da delam dobro, da delam prav; ljudje stvari preberejo in jih pozabijo, pa če so jim všeč ali ne. Večina pri tem ne bo niti pomislila, da bi pisca pohvalila ali ga okarala, čeprav pri tako samotnem delu, kot je pisanje, prav tak odziv zelo zelo manjka. Sploh od ljudi, ki jih imaš rad ali za katere pišeš. Podobno se dogaja pri obdarovanjih, me obide, ko smo ravno že skoraj zajadrali v predbožični čas. Še lepše kot darilo dobiti, je darilo dati; en tak dober občutek te preveva, ko človeka razveseliš. Sploh, če si se potrudil, in res poklonil stvar, ki je prejemniku po tvojem na kožo pisana, ne kar nekaj v tri dni. Vendar vse pogostejše obdarovanci sploh ne pokažejo svojih čustev – ne veselja, ne razočaranja –, darilo sprejmejo kot nekaj samoumevnega. Ni mi jasno, ali tega preprosto ne znajo, ker smo z odkritim izkazovanjem čustev vedno bolj na psu, ali pa imamo res že vsega tako dovolj in preveč, da nas prav nič ne more razveseliti ali presenetiti.

Da ne zaidem: septembrsko-oktobrska številka je ponavadi res najprimernejša za morske dogodivščine, ampak letos se mi je morje odmaknilo na konec septembra. Pa še to ne bi šla (letos mi je bila reka Kolpa bolj pri srcu), če nas

Resort Atea, Njivice

z Branetom in Dingom na otok Krk ne bi povabila prijatelja Igor in Nevenka; rezervirala sta prostorno mobilno hiško z dvema spalnicama in kopalnicama v petzvezdičnem Atea Resortu blizu Njivice. Iz nekdanjega kampa Njivice, ki je bil dolga leta priljubljeno letovišče mnogih Slovencev, so investitorji najprej »izgnali« vse permanentne prikoličarje, ki so imeli svoje tabore blizu morja, in jih začeli nadomeščati z luksuznimi mobilnimi hišicami, kasneje pa so »zradirali« kar celoten kamp. Iz zelene oaze je doblesno nastala puščava, saj so se lotili vsega, kar jim je stalo na poti, podrli čudovite stare borovce in druga velika drevesa, ki so dajala senco, samo da so stlačili tja še kakšno hiško več. Uspelo jim je zgraditi nagneteno naselje kakšnih petstotih mobilnih hišic, ki se razlikujejo tudi po udobju – nekatere imajo na terasi celo bazen ali jacuzzi, čeprav je prostrana plaža čisto blizu in morje kristalno čisto. Še nikoli nisem bila v takšnem »resortu«, ker sem vse svoje odraslo življenje hodila na počitnice s šotorom in zadnja leta s starim predelanim bivalnim kombijem, zato me to umetno okolje že takoj ob prihodu začne dušiti. Naselje je golo, skoraj brez dreves, in hišice so postavljene na pesku (šodru), neposrečeno razmejene z nizkim grmičevjem, vmes pa tečejo betonske steze. Moj prvi vtis je, da sem prišla v malo bolje vzdrževano barakarsko

Ena z morske promenade, Njivice

naselje. Ali v naselje za gradbene delavce nekje v Libiji, kjer so nekoč veliko gradila slovenska podjetja. Ali, še huje, v koncentracijsko taborišče. Samo pesek in beton in pločevina, nobene narave. Je to tako imenovani napredek človeške vrste? »Pojdimo jutri domov,« zašepetam Branetu preden zaspiva.

Ampak kot pravijo, naše spočite jutranje oči vidijo drugače kot utrujene večerne, in čeprav mi je še zmeraj vse nepopisno grdo, me le čakajo morje, sonce in sol v zraku, plavanje in dolgi sprehodi s psom ob vodi ali skozi borove gozdičke, posedanje v kakšnem od očarljivih bližnjih krajev – Njivice, Malinska, Šilo, Omišalj – in prijateljsko druženje. Enega od bolj kislih dni, ki preti z dežjem, izkoristimo za ogled hotelskega kompleksa Haludovo, simbola nekdanje slave, ki žalostno propada med Malinsko in Njivicami, čeprav je bil nekoč eden najrazkošnejših in najrazvratnejših hotelov v Jugoslaviji in vsem komunističnem svetu. V

sedemdesetih so ga klicali kar jugoslovanski Las Vegas. Projekt je financiral Bob Guccione, ustanovitelj slovite revije za odrasle Penthouse, kar je Haludovu dodalo poseben pečat glamurja in ekskluzivnosti. Ali, kot so ob odprtju zapisali v beograjskem tedniku NIN: *»Zajetna količina zahodnega kapitala, v tem primeru 45 milijonov dolarjev Guccionove revije, združena s socialističnim financiranjem in znanjem, v tem primeru reškega Brodokomerca, so za Zahodnjake, ki letujejo na Vzhodu, zgradili najbolj vznemirljivo in najbolj eksotično letovišče izkušnjo vseh časov.«* Revija Penthouse, ki je tisto številko posvetila Haludovu, pa: *»Prestizžno postavljen na idiličnem otoku Krku, nekaj kilometrov južno od Trsta in naravnost nasproti Benetk, bo ta kilometer in pol dolgi Xanadu bleščečih stavb postal za mednarodne poznavalce vrhunski peskovnik v vseh letnih časih.«*

Haludovo so sestavljale razkošne sobe in apartmaji, več restavracij in barov, Casino Penthouse Adriatic Club (kamor je bil vstop dovoljen samo tujim gostom), bazeni in športni objekti ter wellness in spa storitve. Poseben čar je bila tudi razgibana arhitektura v modernističnem slogu 70. let prejšnjega stoletja z elementi brutalizma. Sem so prihajali premožni gostje z vsega sveta, sama svetovna smetana – zvezdniki, svetovni politiki in poslovneži, družbo pa so jim delale Penthouseove zajčice, hostese, ki so jih na Hrvaškem imenovali »maze«. Večinoma so bila to jugoslovanska dekleta, študentke iz Ljubljane, Zagreba in Splita. Gostje so se menda v hotelu lahko namakali v jaccuzzijih, napolnjenih s šampanjcem, na dan pa naj bi zaužili kar sto kilogramov jastogov in

Glavna avla hotela Haludovo danes

Bazeni hotela Haludovo nekoč

pet kilogramov kaviarja. Blišč hedonizma ni dolgo trajal; že po enem letu se je Guccione čez noč umaknil iz Haludovega in za seboj pustil velik dolg. Kompleks se je s težavo rešil bankrota, preusmeril se je na srednji rang zahodnoevropskih gostov in nekako normalno deloval do devetdesetih let, ko je zaradi vojne v Jugoslaviji izgubil velik del tujih turistov. Kasneje so se vanj vselili begunci iz ostalih delov Hrvaške. Zaprli so ga leta 2001 in od takrat počasi propada. Zgodba kot iz filma – ki daje misliti.

Sprehod skozi razsežne propadajoče objekte je še danes fascinanten, seveda če znaš v z grafiti porisanih zidovih, v razbitih ploščicah in pogrezajočih se stropih, v praznih, stolčenih bazenih in razdejanih barih, betonskih pergolah in zaraščenih vrtovih, zagledati nekdanji blišč in lepoto. In meni je domišljija vedno dobro služila. V še tako bednem stanju, ko mi pod nogami škripa steklo, ko iz kakšnega kota zasmrdi po urinu in od vsepovsod štrlijo jeklene armature, me Haludovo prežema z občudovanjem, kot bi hodila med starimi rimskimi ruševinami. Razmišljam, kakšna usoda v prihodnosti čaka naš resort, ki je nasproti arhitekturno domišljenega Haludovega navadno »fast food« skrupucalo, res, čisto navadno barakarsko naselje. Nič dobrega se mu ne obeta. Tukaj pa bi lahko v neskončnost vohljala med plemenitimi ostanki in iskala »žmoht« preteklih dni. »Pa ti si čisto zmešana,« pravi Igor, »gremo raje na pir.«

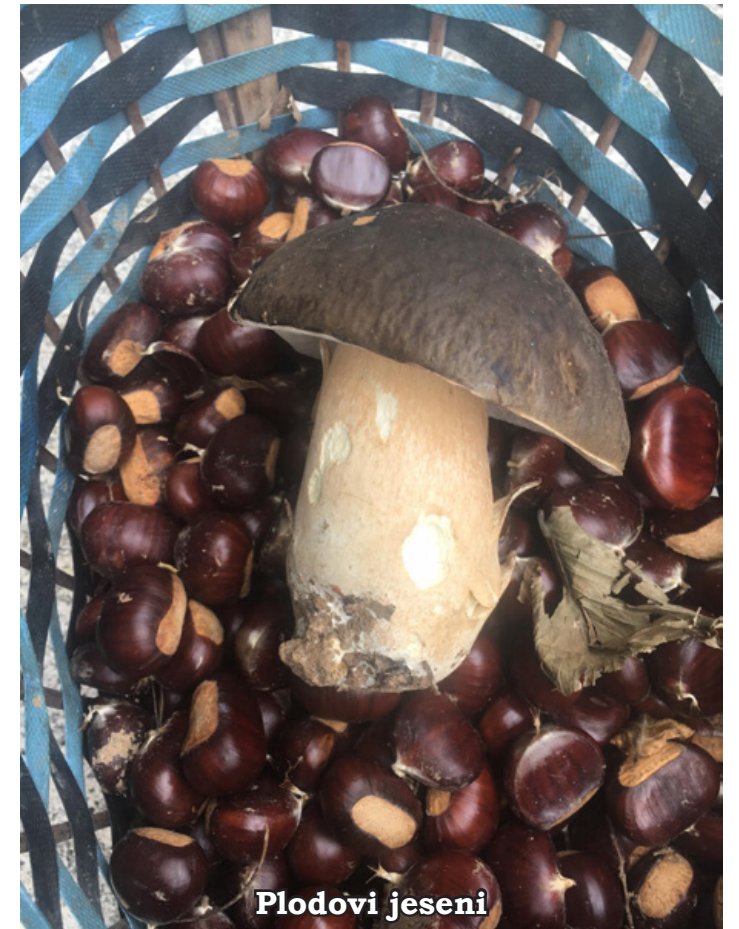
Jesen se počasi poslavlja; letos je bila še posebej darežljiva z gobami in kostanjem, pa tudi s prelepimi jesenskimi barvami, ki še kar trajajo. Tik pred prvim novembrom, ki je po mojem v Sloveniji eden najbolj spoštovanih in bogaboječih praznikov (če ocenjujem po številu cvetličnih aranžmajev in sveč, drenjajočih se na grobovih, ki so drugače vse leto prazni in zapuščeni), je moje Novo mesto in sploh vso Slovenijo pretresla smrt someščana Acota. Prijaznega natarja lokala Pri vodnjaku na novomeškem Glavnem trgu, mimo katerega grem večkrat na dan, je z usodnim udarcem na tla pobil mladi Rom, ko se je odzval sinovemu

klicu na pomoč. V zgodnjih jutranjih urah so namreč mlade v mladinskem klubu LokalPatriot začeli nadlegovati Romi in jim groziti. Aco je torej umrl, ko je prišel zaščititi svojega sina. Čeprav mi je večkrat postregel pijačo, ga nisem osebno poznala, a tisti, ki so ga, znajo povedati, da je bil dober človek, vedno pripravljen pomagati. Naslednji dan so na mesto, kjer je obležal, ljudje ves čas mirno in dostojanstveno hodili prižigat sveče. Je pa bila

njegova smrt kaplja čez rob, ki jo je Dolenjska potrebovala, da se tokrat zares postavi zase in reče stop romskemu nasilju. V zadnjih letih je namreč postalo nevzdržno.

Ker sem kar velik del svoje- ga otroštva in mladosti preživela v Beli krajini in na Dolenjskem, so bili Romi zame zmeraj nekaj samoumevnega. Kmetje so jim vedno pustili malo pridelka na njivi, mamica jim je vsake toliko odpeljala vrečo z oblačili v njihovo naselje, da ne bi prišli »fehtat« na dom, ker so spotoma vedno še kaj ukradli, tudi v trgovini je vedno kaj zmanjkalo, kadar so se vanjo natepli cigani. Ja, cigani. Nič slabega ni nihče mislil s tem, besede Rom sploh poznali nismo. Spomnim se, da se je nekoč ciganska družina naselila v leseno hišo, ki je stala praktično sredi Semiča na

Plodovi jeseni

poti na pokopališče, in smo vsi hodili tja po drugih, daljših poteh. Nikoli nisi vedel, kakšno bo stanje tam okrog. Če nič drugega, si tvegaj, da te nadere pijana glava družine, ugrizne pes ali kamenja kakšen od otrok. Tudi takrat njihovi otroci niso preveč radi hodili v šolo, pa ne zato, ker bi bili umazani ali ne bi imeli ustreznih oblačil, ampak ker v šolanju niso videli smisla. Raje so že otroci imeli otroke, to se je bolj splačalo zaradi socialnih podpor. Potem se je v njihova naselja naselil kriminal, preprodaja drog in orožja, hujše nasilje – ki se je začelo dogajati tudi po dolenjskih mestih in vaseh. Izsiljevanja, grožnje, vlomi, pretepeni, zastrašeni, okradeni ljudje. In zdaj smo, kjer smo; vlada skuša po hitrem postopku reševati tisto, s čimer se desetletja ni ukvarjala. Da bi bili končno Romi pred zakonom enaki »civilom« – tako nam namreč pravijo (mi pa njim »Brazilci«, vsaj na Dolenjskem). Ker zdaj so, kar se nekaznovanja tiče, oni v veliki prednosti. Kaj dosti drugega se v kratkem času tako ali tako ne da storiti. Malo me je strah okrepljene policije in vojske v Novem mestu: prihajajo božično-novoletni prazniki in takrat bi zato Romi znali izzivati še bolj kot ponavadi. V teh dneh se romska naselja namreč spremenijo v strelišča, na silvestrovo pa se njihovim prebivalcem čisto »utruga«. Takrat bliski in rafali iz brzostrelk spominjajo na fronto. Bolje se jim je v širokem krogu izogniti, in s tem tudi kakšni zablodeli krogi.

Še enkrat nazaj k naravi. Začela sem s podiranjem dreves, pa naj še končam tako. V naši prelepi podalpski deželici, kjer imamo tako radi vse čisto in urejeno, ljudi vedno bolj motijo drevesa. Tisoč in en razlog imajo, da jih je treba podreti: veter ga bo zrušil na hišo; na vrtu nič ne raste zaradi sence; korenine dvigajo asfalt; tako bi pridobili še en parkirni prostor; jeseni je treba grabiti listje ... V dobi podnebnih sprememb, ko je dragoceno vsako drevo, ki nam med drugim daje tudi prepotrebni kisik, zaradi človeške komoditete padajo stara, zdrava drevesa. Resnično, gremo naprej ali nazaj? Prijateljica Alenka trenutno bje boj za lipo, ki stoji pred njihovim blokom, čvrsto, zdravo in pokončno drevo, ki so ga stanovalci obsodili na smrt. Lipa, narodni simbol, ki ga imamo očitno samo na jeziku – dokler ne odvrže listja ali naguba asfalta. Dokler ne pokaže, da je živa. Zato vam za praznike želim, da sedete pod kakšno drevo, vaše ali tuje, v gosto senco, kakršne ne nudi noben nadstrešek, prisluhnete šelestenju listja in ptičjemu petju ter si zapojete tisto našo ponarodelo Lipa zelenela je. Da je ne bomo peli samo na pogrebih. Morda boste tako lažje doumeli, kaj nam hočejo drevesa povedati in koliko nam dajejo.

Srečno!

Semiški vinograd jeseni

Slovenian Mission Melbourne

p. Simon Peter Berlec OFM
Mobile: 0455 444 912
Sts. CYRIL and METHODIUS
SLOVENIAN MISSION

Baraga House, 19 A'Beckett Street
PO Box 3200, KEW VIC 3101
Tel.: (03) 9853 7787
E-mail: slomission.melbourne@gmail.com

SKRBI ME ZATE, ker te ljubim in se čutim zate odgovornega, zato mi ni vseeno, kako si, in ne morem ostati ravnodušen ob tebi. Hočem, da si lahko to, kar si, in to, kar zmoreš biti, zato da boš lahko dar in da se po tebi razodene Bog. Ne bom ti pral ne glave in ne nog in te ne nadlegoval za spremembe. Nočem biti tvoj pastir, nočem razkazovati mišic varuha, ne bom se ti vsiljeval kot učitelj in ne kot trener tvojih talentov. Rad bi ti le pokazal lepoto, rad bi prebujal dobroto v tebi, rad bi, da izkusiš prijateljstvo in da zmoreš moliti z mano. Zate hočem biti samo tisti, ki te zna ljubiti brez koristi, ki ti lahko kdaj pa kdaj pokaže smerokaz do svojega in Božjega srca!

p. Pavle Jakop

V mesecu novembru so naše misli – in verjamem, da bodo ostale še naprej – z našimi dragimi rajnimi sorodniki in prijatelji, ki na poseben način ostajajo povezani z nami. Vezi ljubezni, ki smo jih z njimi stkali v času življenja, se nikoli, tudi po smrti, ne izbrišejo. Če lahko veruješ, da je Bog, ki te ima rad – ne samo, ko živiš, ampak še bolj, ko boš umrl – potem bo smrt zate lepa:

kot otrok boš našel domov k Očetu, v »deželo«, kjer je vse dobro in kjer se življenje šele začne v večnem zdaj.

Adventni čas – Čas duhovne in bogoslužne priprave na božič začnemo s praznovanjem prve adventne nedelje, ki bo letos 30. novembra, in ga sklenemo v tednu po četrti adventni nedelji,

na sveti večer 24. decembra. Za razliko od postnega časa, ki ga obhajamo kot pripravo na veliko noč in traja štiri-deset dni, adventni čas ni omejen na točno število dni. Z adventnim časom v Katoliški cerkvi začnemo novo cerkveno leto in neposredno pripravo na božič. Gospodovo rojstvo in prazniki, ki mu sledijo (sv. trije kralji ali obisk treh modrih, Jezusov krst ter Gospodovo darovanje v templju ali svečnica), so priložnost za poglobitev vere. Veselje ob Novorojenem pomeni veselje ob novem življenju in lahko simbolično nagovarja tudi k radosti nad lastnim življenjem. Simbolika rojstva in novega začetka je vtkana v potek celotnega cerkvenega leta. Dogodki ne pomenijo le spominjanja preteklih Božjih del v zgodovini odrešenja (o čemer poroča *Sveto pismo*) in poti skozi galerijo svetnikov, ampak tudi aktualizacijo Božjih sporočil za zdajšnji trenutek. Na večja praznovanja se kristjani pripravljamo v posebnih »pripravljalnih« časih (z adventnim časom na božič, s postom na veliko noč). K zunanjim in materialnim pripravam na cerkvene praznike sodi tudi duhovna priprava v osebni molitvi in duhovni poglobitvi, kar lahko vključuje prejem zakramenta sprave, razne odpovedi, post, dobra dela ali miloščino. Latinska beseda *adventus* pomeni prihod. Poznamo dva Gospodova prihoda. Gospod je prvokrat na svet prišel kot človek, rojen iz Device Marije, njegov drugi prihod pa pričakujemo na sodni dan. Kristjani verujemo v Gospodovo nevidno prihajanje v srca ljudi po delovanju Svetega Duha oziroma v skrivnostno Božjo navzočnost v srcu vsakega človeka, kar lahko razumemo in dojemamo samo v moči vere. Adventni čas ima torej dvojen značaj: je

čas priprave na slovesno praznovanje Gospodovega rojstva, 25. decembra, hkrati pa je to čas, ko nas spominjanje usmerja k pričakovanju drugega Kristusovega prihoda ob koncu časov. Znamenje zunanje priprave na božič je adventni venec. Tradicionalno se pri nas v cerkvah in po domovih pripravljajo adventni venci s štirimi svečami. Narščanje luči simbolizira rast dobrega v življenju. Adventni venec je iz rastlinja spleten venec s štirimi svečami, ki ponazarjajo štiri adventne nedelje. Kot okras in liturgični simbol adventnega časa, prevzet od germanskih narodov, se je v Sloveniji uveljavil v osemdesetih letih 20. stoletja. Večji venec s štirimi svečami visi ali je postavljen v cerkvah na vidnem mestu v prezbiteriju, vsako adventno nedeljo pa na njem prižgejo dodatno svečo. Slomškovo nedeljo smo pri nas praznovali v nedeljo, 21. septembra 2025. Naš bl. škof Anton Martin Slomšek je zapi-

sal: »Za nebesa si nabirajte zakladov! Kar bomo tukaj vsejali, bomo tam vekomaj želi. Kakor staro leto bo minilo naše življenje, dobra dela pa nam bodo ostala.« V nedeljo, 19. oktobra 2025, smo obhajali 57. obletnico blagoslovitve naše

cerkve. Prvo slovensko cerkev v Avstraliji je 20. oktobra 1968 blagoslovil tedanji koprski škof dr. Janez Jenko. Ob tej priložnosti se je zbrala velika množica ljudi, med njimi tudi mnogi, ki se dobro spominjajo zgodovinskega dogodka izpred več kot pol stoletja. V soboto, 1. novembra, smo obhajali praznik vseh svetih. Slovesna maša je bila ob 10. uri. Ob 12. uri so bile molitve za rajne na pokopališču Kew. V nedeljo, 2. novembra, ko smo se spominjali vseh vernih rajnih, so bile ob 12. uri molitve za rajne v mavzoleju pokopališča Keilor. V soboto, 8. novembra ob 11.30, so bile molitve za naše drage rajne na pokopališču Heidelberg.

Predobri Oče, priporočamo ti naše drage rajne v trdnem upanju, da bodo z vsemi, ki so v Kristusu umrli, vstali poslednji dan. Zahvaljujemo se ti za vse darove, s katerimi si jih v tem življenju obdaril, bili so nam znamenje tvoje dobrote in občestva svetih v Kristusu. Milostno usliši naše prošnje in jim odpri rajska vrata, nas pa tolaži z upanjem vere. Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

NOVO CERKVENO LETO bomo začeli s prvo adventno nedeljo, 30. novembra

2025. Takrat bomo blagoslovili adventni venec v cerkvi, ki nas bo vse do svetega večera opozarjal, da je z vsako nedeljo med nami več luči, ki nas bo na koncu pripeljala do novorojene Luči, deteta Jezusa.

ADVENTNO ROMANJE V TA PINU bomo imeli v soboto, 6. decembra 2025. Ob 10. uri se bomo zbrali pred našo kapelico, kjer bomo zmolili litanije in nato ob 11. uri darovali mašo v kapeli adoracije. Po maši se bomo okrepčali iz svoje popotne torbe.

V nedeljo, 7. decembra, nas bo po maši v dvorani obiskal sv. Miklavž. Sprejem mu pripravljajo otroci Slomškove šole.

Na SVETI VEČER, v sredo, 24. decembra 2025, bomo ob 21. uri (9 pm) pred jaslami v lurški votlini imeli polnočnico.

Na BOŽIČ, v četrtek, 25. decembra, bo maša ob 10. uri. **Sv. Štefan,** petek, 26.

decembra, maša ob 10. uri. V Sloveniji je ta dan tudi državni praznik samostojnosti in enotnosti.

V nedeljo, 28. decembra, bo nedelja svete Družine. **V naši cerkvi v Kewju ta dan ne bo maše,** ker bom z obče-

stvom v Adelaidi obhajal žegnanjsko nedeljo. Sveta Družina je tam zavetnica cerkve in misijona.

Na silvestrovo, v sredo, 31. 12., se bomo Bogu zahvalili za vse prejete dobrote v letu 2025 in se priporočili za naprej. Maša bo ob 10. uri. Prav tako bo maša v ponedeljek, 1. 1. 2026 ob 10. uri, ko bomo obhajali praznik Marije, svete Božje Matere.

Še naprej Vas prijazno vabim, da se v prihodnosti vsaj kdaj udeležite tudi petkove maše ob 10. uri (am). Ob petkih je tudi več možnosti in časa za pogovor. V nedeljo je res veliko stvari, in včasih se

zdi, kot da si nočem vzeti časa za vas ali da vas kar na hitro odpravim. Vesel bom vsakega, ki bo prišel na pogovor med tednom, vsekakor pa vas prosim in vam priporočam, da me pred tem pokličete po telefonu (0455 444 912), da bom doma in ne boste ostali pred zaprtimi vrati. Hvala za Vaše sodelovanje in razumevanje.

Za vse tiste, ki zaradi oddaljenosti, oslabelosti ali drugih vzrokov ne morete priti v cerkev v Kewju, še vedno obstaja možnost spremljanja maše na družbenem omrežju. Prenašamo tako petkovo kot nedeljsko mašo ob 10. uri (am) na naši Facebook strani: Slovenian Mission Melbourne <https://www.facebook.com/slovenianmissionmelbourne>

ZAKONSKI JUBILEJI 2025

V nedeljo, 26. oktobra, smo se pri sv. maši ob 10. uri spomnili naših zakonskih jubilarantov. Letos svoj jubilej obhajajo:

70 let

PETER in IVA MANDELJ
NINO IVAN in BRUNA BURLOVIČ

65 let

ALOJZ in IVANKA JERIČ
MARIJAN in FRANKA SAKSIDA
ALOJZ in PALMA AŠENBERGER
MILAN in MARTA OGRIZEK

60 let

IVAN in FRANČESKA DEŽELAK
GUSTAV in EMA TOMAŽIN

RAJKO in REZIKA SELJAK
JANEZ in MINKA ALBRECHT
FRANC in MARIJA CAR

55 let

IVAN in IVANKA DOMAJNKO
ŠTEFAN in ANA MARIA CEK
STANISLAV in VIKTORIJA MRAK
FRANC in MARIJA PLUT
SREČKO in MAJDA BROŽIČ
VIKTOR in SOFIA MATIČIČ
VINKO in MARION ERJAVEC
PETER in MARIJA BOLE

50 let

ŠTEFAN in MARIJA ŽALIK

45 let

FRANK in MARIE TOMAŽIN

30 let

NICHOLAS in LYDIA ORFANDIS
STAN in MAIDA LIČEN

25 let

MARKO in TANIA CEK
RUDI in LIDIYA PLUT
JOSEPH in JODI JAKŠA

20 let

CHRISTOPHER in YELKA MOLONEY
DAVID in VERONICA ROBERTS

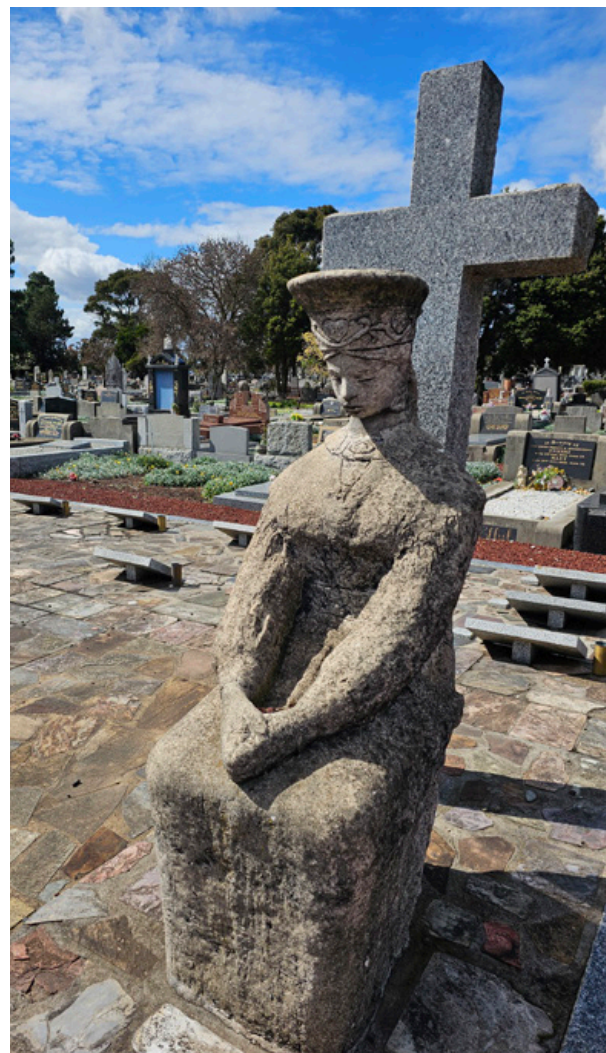
15 let

LENTI in RACHAEL LENKO
DAVIDE in MELISSA ANDREOTTI

O Bog, stvarnik vseh ljudi. Ti si ustvaril moža in ženo in ustanovil zakonsko skupnost. Prosimo te, blagoslovi zakonske jubilate, ki se ti danes zahvaljujejo za vsak trenutek skupnega življenja. Ozri se danes milostno na njih, ohrani jih v svoji ljubezni, daj

jim moč, da bodo žive priče tvoje neizmerne dobrote. Še naprej jih nenehno varuj in obnavljaj njihovo zakonsko zvezo. Večaj njihovo ljubezen in utruj vez miru, da bodo z otroki, vnuki in prijatelji, ki jih obdajajo, vselej deležni tvojega blagoslova. Po Kristusu, našem Gospodu! Amen.

Vsem jubilentom iskreno čestitam in kličem nanje nadaljnjega blagoslova. Vsakemu paru želim medsebojno razumevanje, sodelovanje, ljubezen, vedrino, veselje, smeh in zvrhan koš novih dogodivščin na skupni poti.

ODŠLI SO

IVAN NADOH je umrl v četrtek, 28. avgusta 2025, v bolnišnici University Hospital Geelong v Geelongu. Rodil se je 21. junija 1933 v Podtaboru pri Ilirski Bistrici. Od njega smo se poslovili v petek, 5. septembra 2025 ob 14. uri (2 pm), v Les Cole Chapelu v Geelong Westu. Po slovesu smo ga pokopali na Geelong Eastern Cemeteryju. Sočutje sinu Ivanu, vnukinji Lauri, vnuku Adenu, ter pravnukoma Jetu in Makaiju.

MARTA HOSSLER, rojena SOJČ, je umrla v torek, 2. septembra 2025, v Northern Hospitalu v Eppingu. Rodila se je 19. avgusta 1932 v Ljubnici pri Vitanju. Od nje smo se poslovili v torek, 16. septembra 2025, v cerkvi Good Shepherd v Gladstone Parku. Ob 11.30 smo darovali mašo zadušnico, po njej smo jo pokopali na pokopališču Keilor.

Sočutje hčerki Zlati, sinu Wolfgangu, vnukoma Eddyju in Matthewu, vnukinji Tanii, pravnukinjama Bianci in Kerrie, pravnukoma Ejayju, Davidu in Marku, pravnukinjama Sapphire in Sophie, pravnukumu Elliottu, in bratu Marjanu v Sloveniji.

MARIJA PATAFTA, rojena KARLOVČEC, je umrla v četrtek, 4. septembra 2025, v Box Hill Hospitalu v Box Hillu. Rodila se je 2. aprila 1927 v vasi Kapelščak pri sv. Martinu na Muri na Hrvaškem. Od nje smo se poslovili v ponedeljek, 15. septembra 2025 ob 10.30, v Tobin Brothers Funerals Chapelu v Noble Parku.

Po slovesu smo jo pokopali na pokopališču Springvale Botanical Cemetery. Sočutje sinu Vladimirju in vsem prijateljem.

MARIJA (Mary) ŠTAVAR, rojena ŠTEMBERGER, je umrla v petek, 12. septembra 2025, v Clovelly Cottage Nursing Home v Boronii. Rodila se je 4. avgusta 1937 v vasi Zabiče pri Ilirski Bistrici. Od nje smo se poslovili v petek, 19. septembra 2025, v naši cerkvi v Kewju. Ob 11.30 smo darovali mašo zadušnico, po njej smo jo pokopali na pokopališču Springvale Botanical Cemetery. V družini je bila najmlajša od petih otrok. Odraščala je v skromnih razmerah, vendar so ji te izkušnje vlile moč, vztrajnost in odločnost, ki so jo spremljale vse življenje. Že kot otrok je pokazala ljubezen do učenja. Zelo rada je brala. Redno šolanje ni bilo mogoče, saj je bilo takrat delo na družinski kmetiji pomembnejše. Pri 17 letih se je pogumno odločila, da zapusti domače okolje. Decembra leta 1954 sta s prijateljico Frido odpotovali v Trst, kjer sta zaprosili za selitev v Avstralijo. Po treh mesecih bivanja v kampu za migrante sta se vkrcali na letalo in poleteli v Avstralijo. Najprej so pristali v Darwinu, nato pa nadaljevali pot proti Melbourneu. V Melbourneu sta jo v Moonee Ponds sprejela njen brat Joe in njegova žena Ivanka. Naselila se je v majhni slovenski skupnosti in kmalu sklenila doživljenjska prijateljstva. Delo je našla v podjetju Pelaco v Richmondu. Na enem od plesov je spoznala Maxa Štavarja in se 17. novembra 1956 z njim poročila. Nedolgo zatem sta kupila hišo njenega brata v Moonee Ponds. Leta 1961 se jima je rodil sin Edward, leta 1964

sin Max in leta 1965 hči Dea. Družina je živela v krogu slovenskih prijateljev – družin Medica, Sluga, Debevec in mnogih drugih Slovencev. Skupaj so pomagali ustanoviti slovenski klub Planica v Bangholmu, ki je postal središče njihovega življenja. Marija je bila vedno pripravljena na nova doživetja in tako se je družina preselila na kmetijo v Newryju v Gippslandu. Življenje na kmetiji je bilo težko – zgodnje vstajanje, molža krav in vzgoja treh otrok –, vendar je uživala v izzivih in ljubila podeželsko življenje. Nazadnje se je družina vrnila v Melbourne. Najprej so se naselili v Boronii, nato v Bayswaterju, ki je ostal družinski dom. V Boronii je v Safewaju delala kot blagajničarka, v Bayswaterju pa kot strojna operaterka v podjetju Vulcan. Rada je šivala; tega se je naučila v podjetju Pelaco. Za svojo družino je sešila številna oblačila. Bila je duhovita, odločna in je imela smisel za humor. Ko si je nekaj zamislila, je to tudi uresničila. Nikoli ni prenehala z učenjem, pa naj je bilo to učenje angleščine takoj po prihodu v Avstralijo, italijanščine med okupacijo njenega rodnega mesta ali hrvaščine od njene sodelavke Anne Baisman v Pelacu. Ljubezen do jezikov in učenja jo je spremljala vse življenje. Na prvo mesto je vedno postavljala svojo družino in prijatelje. Tudi ko se ni dobro počutila, je vedno našla način, da je obiskala tiste, ki so potrebovali podporo. Nikoli ni pozabila na rojstni dan, zmeraj je poslala voščilnico, ob božiču pa je bil njen dom poln voščilnic, ki jih je prejela v zameno – odraz tega, koliko življenje je zaznamovala. Znala je ljudem dajati občutek, da so vidni, cenjeni in spoštovani. Njeno zapuščino zaznamujejo

ljubezen, sočutje, vztrajnost in pogum. Sočutje možu Maxu, sinovoma Edwardu in Maxu, hčerki Dei, vnukinji Isabelli ter vnukom Haydenu, Brendanu, Cameronu, Rahnu in Kaiu.

JOŽEF (Jože) BARBIŠ je umrl v soboto, 11. oktobra 2025, v Northern Heathu v Bundoori. Rodil se je 10. marca 1937 v vasi Šembije pri Ilirski Bistrici. Od njega smo se poslovili v torek, 21. oktobra 2025, v naši cerkvi v Kewju. Ob 10. uri smo darovali mašo zadušnico, po njej smo ga pokopali na pokopališču Northern Memorial Park v Glenroyju. V družini je bil najmlajši od treh otrok. Živel so skromno življenje, pogosto brez hrane in osnovnih stvari. Očeta Ivana so odpeljali v koncentracijsko taborišče Gusen v Nemčiji, kjer je leta 1942 umrl. Tako je skrb za družino padla na ramena mame Ivane. Do 14 leta je šolo obiskoval v Šembijah, potem pa je moral na delo v gozdove, ki so bili približno 20 km od doma. Tam je sekal drva. Vsak teden je moral prehoditi teh 20 kilometrov, v vseh vremenskih razmerah, nato pa se peš vrniti domov, samo da bi videl ljubljeno mamo. Ta pot pa ni bila zaznamovana le s fizičnim naporom. Bila je dokaz njegove vztrajnosti, predanosti in značaja. Pri osemnajstih letih je prvič poskusil prečkati mejo, žal neuspešno, ker ga je ujela vojaška policija in ga vtaknila v zapor, kjer je preživel skoraj devet mesecev. Izpustili so ga šele po številnih prošnjah njegove matere, ki je oblast prosila za milost oprostitev zaradi njegove mladosti. Pri dvajsetih letih je spet poskusil, tokrat z dvema prijateljskima. Hodili so iz Šembij, večinoma ponoči, in se skrivali po gozdovih, da jih ne bi odkrili. Pot je bila

dolga skoraj 40 kilometrov. Uspešno so prečkali mejo v Monrupinu (Repen-tabru). Nato je nekaj časa preživel v Vidmu. Njegov brat Tone, ki je bil že v Avstraliji, mu je sponzoriral prevoz in vizo za Avstralijo. Ko je prispel tja, je najprej živel z bratom, potem pa najel sobo pri italijanskem paru v Brunswicku. Prvo delo je našel v livarni v North Coburgu. Na plesu je spoznal ljubezen svojega življenja Zoro Korče, s katero sta se poročila februarja 1965 v katedrali sv. Patricka v Melbournu. Mladoporočenca sta živela v enosobnem stanovanju v Brunswicku. Kmalu po tem, ko sta izvedela, da pričakujeta prvega otroka, sta se preselila v bungalov v Coburgu. Rodila se jima je hčerka Diane. Še naprej sta varčevala in zbirala denar za nakup lastnega doma v Fawknerju, na katerega je bil zelo po-

nosen. V Avstralijo je prišel brez vsega, imel ni niti zobne ščetke. Čez nekaj let se jima je rodil še sin Johnny. Kljub temu, da ni imel formalne izobrazbe, se je sam naučil mnogih stvari in se lotil popraviljanja ali gradnje. Leta 1974 je bil navdušen, da je lahko svojo mamo Ivano pripeljal na obisk v Avstralijo. Vrt za hišo je bil poln sadnega drevja – sliv, ki so bile podlaga za kuhanje odličnega žganja. Poleg žganjekuhe, izdelovanja klobas – tega mojstrstva ga je naučil prijatelj Srečko Brožič – in balinanja, so bili njegov hobi tudi avtomobili znamke Holden. Smrt njegove ljubljene Zore pred osmimi meseci ga je močno zaznamovala. Njuna vez je bila globoka, trajna in nenadomestljiva. Sočutje hčerki Diane, sinu Johnnyju, vnukoma Nikolaju in Charlesu.

Peter, 75 let, in Betty Belec

Lojze, 85 let, in Anica Markič

Štefan in Marija Žalik, 50 let poroke

Zora Gee, 90 let

Migranti, misijonarji upanja – tudi v Avstraliji

V nedeljo, 5. oktobra 2025, smo obeležili že 111. svetovni dan migrantov in beguncev, ki ga je novoizvoljeni papež Leon XIV. naslovil z geslom »Migranti, misijonarji upanja«.

Praznik so obhajali po številnih cerkvah po Avstraliji in v Melbournu, še posebej živahno pa je bilo v župniji Naše Gospe, Pomočnice Kristjanov ali Our Lady Help of Christians v kraju Narre Warren, kjer nas je nekaj tja priseljenih prebivalcev z velikim ponosom zastopalo našo drago Slovenijo. Sveta maša je bila pravo praznovanje bogate kulturne raznolikosti in je lepo odražala večkulturno podobo naše druge domovine, Avstralije. Obred se je začel in končal z ganljivim sprevedom zastav, med katerimi je visoko zavihrala tudi naša, slovenska. Verniki v pisanih tradicionalnih oblačilih in nošah z vsega sveta so bogoslužje obogatili s prošnjami, molitvami in pesmimi v najrazličnejših maternih jezikih. Po maši pa se je praznovanje nadaljevalo z okusno pogostitvijo, kjer smo lahko poskusili tradicionalne domače jedi vsaj dvajsetih različnih dežel – med drugim tudi naše kranjske klobase in napolitanke. Medkulturnost – v najboljšem pomenu besede – smo tako lahko videli, slišali, vonjali in okušali. V vsej tej raznobarvnosti in raznolikosti pa sta se čutili prav posebni enotnost in umirjenost, saj smo, čeprav prihajamo z vseh koncev sveta, eno v veri v našega Odrešenika. Bogoslužja in praznovanja, kot je to, pa nam lahko vlivajo upanje v boljši jutri brez sovraštva in nestrpnosti do drugačnih, v katerem se sprejemamo kot bratje in sestre v Kristusu.

Anamarija Butinar

Slovenian Mission Sydney

ST. RAPHAEL'S SLOVENIAN MISSION
p. Darko Žnidaršič OFM
313 Merrylands Road, PO Box 280
MERRYLANDS NSW 2160
Tel.: (02) 9637 7147
Mobile: 0409 074 760
Fax: (02) 9682 7692
Mail: slomission.sydney@gmail.com

DVAJSET LET MED NAMI

Danes stojim pred vami, da vam povem nekaj besed o človeku, ki je že dvajset let pravi steber naše skupnosti – dragi in edini pater Darko.

Dvajset let je dolgo obdobje. V tem času smo mnogi med nami odrasli, se poročili, si ustvarili družine in na različne načine doživeli spremembo naših življenj. A ves ta čas je bil v naši cerkvi nenehno navzoč – pater Darko.

Bil je več kot naš duhovnik; bil je naš učitelj, svetovalec, resnično zaupanja vreden človek in prijatelj. Z nami je bil ob veselih trenutkih: pri krstih naših otrok, birmah, porokah in tudi ostalih praznovanjih. Prav tako je bil z nami v težkih časih, ko smo potrebovali predvsem tolažbo in vodstvo.

Dragi pater Darko, v imenu naše skupnosti Svetega Rafaela se vam zahvaljujemo za vašo predanost, sočutje in neomajno zvestobo. Vaše delo, molitev in srce so pustili ogromen pečat v naših življenjih in življenju naše skupnosti. Zahvaljujemo se vam iz srca in se veselimo vseh trenutkov, ki jih bomo v prihodnosti še naprej delili z vami.

Andrejka Andrejaš

ZAHVALA

Iz srca hvala vsem rojakom pod zvonom sv. Rafaela in daleč naokrog – ne bom našteval vseh krajev in rojakov, povsod so bila lepa in manj lepa doživetja in srečanja. Naprej pa naj ostanejo živa vera, upanje in ljubezen. Veselje v Gospodu. Naša pripravljenost. Bog pa bo dal rast, če bomo vztrajali in bomo drug drugemu v oporo. Nazdravili smo

Chiara Luce Badano (1971–1990) je na bolniški postelji dejala svojim staršem: »Ni važno, koliko let živimo, ampak kako živimo.«

p. Darko Žnidaršič

MED NAMI JE BILO ...

Žegnanjsko – Rafaelovo nedeljo smo praznovali zadnjo nedeljo v septembru, 28. 9. Pri slovesni sveti maši je pet zakonskih parov obnovilo zakonsko zvestobo ob svojih jubilejih in prejelo poseben blagoslov:

66 let: JANEZ in NEVA JANZ

65 let: IVO in TEJA BAVČAR

64 let: STANKO in MARIJA KOLAR

60 let: CIRIL in FRANCKA JAMŠEK

52 let: RUDI in KRISTINA KORPAR

Še nekaj letošnjih jubilarov se je pridružilo našemu slavlju, vsi pa s hvaležnimi srci izročamo Bogu hvalo in našemu zavetniku sv. Rafaelu in Mariji Pomagaj zahvalo za varstvo in mogočno priprošnjo. Našo slovensko cerkev smo spet napolnili bolj kot sicer. Zara in James Morony, vnuka Ivana in Klare Brcar, sta prinesla darove v darovanjski procesiji. Naš mešani pevski zbor je doživeto zapel latinsko mašo Vinka Vodopivca in naše slovenske pesmi, in prav tako naslednjo, Frančiškovo nedeljo. Žal pa nas je bilo na Frančiškovo nedeljo precej manj zaradi dolgega vikenda.

Ob naši žegnanjski nedelji se lepo zahvaljujem: Olgi in Andreju Konda, Jožici Modrijančič, Jenny Stariha, Danici Petrič, Rudiju Korparju, Jožetu Marinču, Kari, Marku in Henryju Stariha. Hvala našemu mešanemu pevskeemu zboru, ki je doživeto zapel pri žegnanjski sveti

maši, bralcem, mašnemu pomočniku Jožetu Marinču, Danici Petrič in Andrejki Andrejaš za voščilo in recital, in Vam, dragi rojaki, za voščila in molitve. Naj naša naveza drži!

Danica Petrič je povedala: »Sveti Rafael je, kot vsi vemo, zavetnik te naše lepe cerkvice. Naš pokojni duhovni oče pater Valerijan Jenko je izbral ravno njega, da nas varuje na poti našega življenja. Naj Vas spomnim, da bo naš p. Valerijan – že v nebesih – 6. januarja 2026 praznoval svoj 100. rojstni dan.

Lani je naša molitvena skupina Srca Jezusovega tu, v naši cerkvi, praznovala 35-letnico obstoja. Letos, ob 36. obletnici, Vam kot Vaša voditeljica iskreno čestitam in Vas prosim, da vztrajamo v molitvah, saj je v tem podivjanem svetu toliko potreb ... Čeprav nas je samo še malo, ki ob četrtkih prihajamo, moramo vztrajati!«

Na rožnovensko in Frančiškovo nedeljo smo brali in premišljevali pismo našega novega provinciala p. dr. Christiana Gostečnika, ki nas je spomnil na Gospodovo naročilo našemu sv. očetu Frančišku Asiškemu: »Frančišek, popravi mojo cerkev.« »Do uresničitve tega naročila je bila dolga pot. Naša naloga tukaj bo prav tako dolga; žetev je velika, svet je ranjen in razdeljen in prav tako mnogi ljudje med nami. Zato bodo »naši misijoni najprej to, da premagamo sebe – svoje ozire in okove, da smo bolj strpni drug do drugega, bolj ljudje in bolj Božji, bolj gibljivi – fleksibilni, da bomo imeli več posluha in ne vedno samo svoj prav, saj se iz tega začaranega kroga večkrat ne izvlečemo«. Tako sem povedal v svoji homiliji na misijonsko nedeljo, 19. 10.

Druga nedelja v oktobru je bila dolga leta papeška, ob obletnici izvolitve Ja-

neza Pavla II. Po izvolitvi novega papeža Leona XIV. bo papeška nedelja v maju, na materinski dan. Letos julija je bilo v Rimu mednarodno romanje mladih v svetem letu, ki se ga je udeležil Rafael Tadourian, sin melkitskega duhovnika g. Georgesa Tadouriana (Georges je grškokatoliški duhovnik in je lahko poročen). Rafael nam je predstavil romanje od Milana do Frančiškovega Assisija in naprej do večnega mesta. Slike, zlasti iz Rima, že kar poznamo, pogrešali smo edino močnejši glas. Morda se nam ob kakšni priložnosti še kdaj predstavi. Tretjo nedeljo v oktobru – misijonsko – pa se nam je predstavil Domen Novak, star 48 let, nečak Danice Petrič.

Domen živi na Gomilskem v Savinjski dolini in nam je po sv. maši v dvorani povedal svojo življenjsko zgodbo in pot vere. Zapeli smo nekaj pesmi. Imel je težko življenje, toda z molitvijo in zgledi je premagal viharje in danes živi v

veri in z vero v našega Gospoda. Že v soboto zvečer je na veselje in navdušenje vseh udeležencev (naših, hrvaških, Maltežanov in Libanonca) zaigral in zapel pri sveti maši. V nedeljo je poskrbel za mašne speve, naš pevski zbor pa za pesmi. Nastopil je še v nekaterih avstralskih župnijah. Domen, hvala za lepa srečanja in doživetja.

V oktobru je deset rojakov poromalo v

Penrose Park za Fatimski dan. Pet se nas je pridružilo župljanom župnije Smithfield (potovali smo z avtobusom), drugi so se peljali z avtomobili. Sv. mašo in popoldansko procesijo je vodil škof msgr. Columba Macbeth Green, pavlinec. Kot naročeno smo imeli lep, sončen dan.

SYDNEY – MERRYLANDS – SV. RAFAEL

Srečanje bolnih in starejših bomo imeli v adventnem času.

V adventnem času bom tudi našim bolnim in starejšim na domovih podelil zakrament ozdravljanja, da bomo okrepljeni in pripravljeni za Gospodov prihod – že v svetoletnem adventu in

za praznik Gospodovega rojstva. Naj se Gospod znova rodi v naših srcih, saj najbolje ve, kaj je v človeku, kako je z nami. Prosim, sporočite mi, če še kdo želi prejeti ta zakrament.

Na praznik Brezmadežne, v ponedeljek, 8. 12., bosta sv. maši ob 9.30 dopoldne in ob 7.00 zvečer.

BOŽIČ – GOSPODOVO ROJSTVO: Na sv. večer v Merrylandsu ne bo sv. maše. Zvečer bodo obhajali zgodnjo polnočnico melkiti. POLNOČNICA bo pri nas opolnoči. Pred sv. mašo se bomo z božičnimi pesmimi pripravili na Odrašenikov prihod in blagoslovili jaslice. Druga sv. maša je ob 9.30 dopoldne.

PETEK, 26. 12., SV. ŠTEFAN: Dan samostojnosti in enotnosti: sv. maša bo ob 9.30 dopoldne, recital v cerkvi in po sv. maši skupno kosilo v dvorani. Zvečer ne bo sv. maše in tudi ne češčenja Najsvetejšega.

NEDELJA, 28. 12. 2025, SV. DRUŽINA: sv. maša je ob 9.30. Zapeli bomo zahvalno pesem za leto Gospodovo 2025.

ČETRTEK, 1. 1. 2026, PRAZNIK MARIJE, BOŽJE IN NAŠE MATERE: sv. maša bo že ob 9.30 dopoldne in srečanje molitvene skupine ob 9.00. Ob 10.30 bodo obhajali sv. mašo melkitski kristjani.

PRAZNIK GOSPODOVEGA RAZGLAŠENJA praznujemo v nedeljo, 4. januarja. V torek, 6. 1., ko doma v Sloveniji praznujemo praznik Gospodovega razglasenja, pa bo sklep svetega leta 2025, isti dan je tudi 100-letnica rojstva našega očaka p. Valerijana Jenka OFM.

Naj p. Valerijan prosi pri Gospodu, mi pa zanj in za vse žive in rajne.

WOLLONGONG – FIGTREE – HRVAŠKA CERKEV MARIJE KRALJICE

Svete maše imamo vsako 2. nedeljo v mesecu ob 5.00 popoldne, v zimskem času pa ob 4.00 popoldne v hrvaški cerkvi Marije Kraljice v Figtreeju, 7-9 Bellevue Road.

Božična sv. maša bo na sveti večer, 24. 12., ob 8.00 zvečer. Lepo vabljeni, da se nam pridružite, da preživimo božični večer skupaj tudi pri praznični sveti maši. Lahko rečem in si rečemo skupaj, da tako ugodne priložnosti za najlepši praznik Gospodovega rojstva drugod ne bi dobili kar tako. Tega se vedno zavedajmo in zato se tudi za božični praznik potrudimo za naše občestvo v mestu »med morjem in gorami«, kar pomeni ime Wollongong. Hrvaška zgodnja polnočnica bo ob 10.00 zvečer, na sam praznik pa je sv. maša ob 10.00 dopoldne.

Za svete maše ob pogrebih se za dan in uro dogovorimo s p. Robertom Sliško-
vičem. Patra Roberta lahko pokličete za obhajilo bolnih in starejših in za previdevanja (mobilni telefon 0415 563 837, e-mail naslov: fra.robert.sliskovic@gmail.com), če jaz ne bom mogel priti.

CANBERRA – GARRAN – SV. PETER IN PAVEL

Sv. maša je vsako 3. nedeljo v mesecu ob 6.00 zvečer. Božična sv. maša bo na sam praznik Gospodovega rojstva 25. 12. ob 6.00 zvečer. Januarja ne bo sv. maše, februarja pa kot običajno (15. 2.).

KRALJIČINA DEŽELA – QUEENSLAND

V Marijini dolini se je za obletnico zbralo 21 rojakov. Ker je bil ta dan Fatimski dan, smo po slovensko molili pri naši kapelici in zapeli Marijine litanije. Znova smo se zbrali v novembru, 15. 11. ob 11.00 dopoldne, tokrat pri sv. maši v naši kapelici Marije Pomagaj. Bilo nas je 17. Molili smo za rajne rojake v naši sončni deželi. V svetem letu lahko na romarskem kraju prejmemo odpustek, ki ga namenimo našim rajnim. Naslednje sveto leto bo spet čez veliko, veliko let ... zato ne odlašajmo. Po sv. maši smo šli na skupno kosilo v Canungro. Na Fatimski dan v decembru, 13. 12., pa bo v Marian Valley osrednje praznovanje ob 30-letnici romarskega kraja in pavlinskega samostana. Sv. maša bo ob 11.00 dopoldne. Za druga bogoslužja se dogovorimo.

SV. KRST

POPPY PATRICIA BLEESING, hči Luka Bleesinga in Emily Chick, rojena 16. 4. 2025, je bila krščena 21. 9. 2025 pri Sv. Rafaelu v Merrylandsu. Botri so bili Joshua in Mitchell Bleesing ter Cassandra Chick in Hannah Crookwell. Čestitamo!

NAŠI POKOJNI

STANKO – STAN MAKOTER je umrl v bolnišnici Nepean v Penrithu 5. 6. 2025. Rodil se je 28. 3. 1941 v Ljutomeru (Mota) kot tretji od sedmih otrok. Izučil se je za mizarja in prišel v Avstralijo leta 1961. Živel je v Emu Plains, NSW. Stanko zapušča ženo Janet in hčerko Natašo, v Sloveniji pa sestro in dva brata ter njihove družine. K pogrebni obredu so se zbrali 12. 6. 2025. Pokojnik je bil upepeljen in je pokopan v Rookwoodu.

ALBIN ŠUBER je nepričakovano umrl v četrtek, 11. 9. 2025 zjutraj, v Harrington Parku, NSW. Rodil se je 27. 7. 1937 v Artvižah v Brkinih, župnija Brezovica pri Materiji (sedaj župnija Hrpelje – Kozina). Doma je bil mlinar, kmetovalec, delal je v tovarni motorjev Tomos v Kopru, v Avstraliji pa je bil šofer. Poročil se je z Aldo Kozlovič in v šestdesetih letih prejšnjega stoletja je družina pripotovala v Avstralijo. Albin zapušča ženo Aldo, sina Walterja z ženo Kristino, sina Roberta z ženo Sylvio, vnuke Danila z ženo Kylie, Stephanie, Andrewa, Adriana z ženo Katie, Amando, pravnuke Luka, Xanderja in Oliverja, in v Sloveniji nečake in nečakinje. Pogrebno sv. mašo smo obhajali v kapeli Mother of Mercy v Rookwoodu in ga pospremili na tamkajšnje slovensko pokopališče sv. Rafaela.

MARIJA ŽIC, rojena BUBNIČ, je umrla v petek, 26. 9. 2025, v bolnišnici v Liverpoolu, NSW. Rodila se je 24. 8. 1928 na Pregarjah pri Ilirski Bistrici. Bila je najstarejša od šestih otrok. Žele-

la je postati učiteljica predšolskih otrok in je šolanje nadaljevala v Ljubljani, toda srce jo je vleklo domov. Doma je spet poprijela za razna dela, skrbela za brate in sestre. Izučila se je za šiviljo in z velikim veseljem opravljala to delo. Vojna tudi njihovi družini ni prizanašala. Po vojni je odšla čez mejo in prišla v begunsko taborišče v Trst. Tam je spoznala Ivana Žica iz Punata na Krku, ki je bil krojač. Potreboval je šivanko in imela jo je prav Marija. Iz drobne pozornosti je nastala zveza, ki je trajala več kot sedemdeset let. V Trstu sta se leta 1953 poročila. Z ladjo Toscana sta po 40 dneh priplula v Avstralijo. Iz Bonegille sta z vlakom pripotovala v Sydney in si postavila hišo v Matravillu. Ivan in Marija sta rada in veliko šivala oblačila za svojo družino, vnuke, sosede in prijatelje. Marija je bila odlična kuharica in njihov dom resnični pristan za družinske člane in številne prijatelje. Družina je sodelovala v krajevni župniji sv. Andreja v Malabaru, radi pa so prihajali tudi v naš Merrylands in sodelovali pri našem slovenskem življenju pod zvonom Sv. Rafaela. Marija in Ivan nista nikoli zamudila naše žegnanjske nedelje, ko sta še lahko prihajala v Merrylands. Mama Marija je še pri devetih križih skrbela za hišo, vrt in družino, naučila se je uporabljati mobilni telefon in bila strašno vesela video pogovorov s svojimi najdražjimi daleč doma! Zadnja leta sta z Ivanom živela v domu Holy Spirit v Casuli, kjer so zanju lepo skrbeli. Vsak prvi petek sta prejela zakramente Cerkve. Vesela sta bila obiskov in bila skupaj v dobrem in slabem. Svojo družino, zakon in dom pa sta gradila tudi z molitvijo. »Srečna sem, da imam svojo družino!« Mož Ivan je umrl leta

2023. Njena soseda v domu je postala sovaščanka Marija Fabjančič. Obe Mariji sta letos odšli k Očetu. Marija zapušča hčer Evelyn z možem Jimom, sina Johna z ženo Julie, vnuke Stephanie, Karino, Ellie in Andrewa, pravnukinjo Sophio, nečake in druge sorodnike in prijatelje. Pogrebno sv. mašo sem vodil p. Darko v sredo, 22. 10. 2025, v cerkvi sv. Andreja v Malabaru, in vodil pogrebni obred na pokopališču Eastern Suburbs Memorial Park, Matraville.

FRANCKA ŠKORNIK, rojena ŠTEFANEK, je umrla v petek, 3. 10. 2025, v domu starejših Opal Terrace Aged Care v Bankstownu. Rodila se je 22. 4. 1934 v Veržaju staršema Francu in Ani kot peta od sedmih otrok. Oče je bil krojač in je šival uniforme oficirjem. Francka se je izučila pri očetu in mu pomagala pri delu. Pri dvajsetih letih se je preselila v Ljubljano k sestri Anici in se zaposlila. Leta 1959 sta Francka in Anica emigrirali v Avstrijo in prišli v begunsko taborišče Salzburg. Tridesetega novembra 1959 sta z ladjo Flamina odpotovali iz Genove (Italija) v Avstralijo. V Melbourne sta prišli 26. 12. 1959. Francka je 18 mesecev živela v Adelaidi, nato je prišla v Sydney k sestri Anici in skupaj sta delali v hotelu Arcadia. V Sydneyju je spoznala Hermana Škornika in decembra 1961 sta se poročila v katedrali St. Mary's. Živela sta v Canterburyju, od poznih osemdesetih pa v Bowralu. Redno sta obiskovala sorodnike in prijatelje v Sydneyju. Rada sta potovala po svetu, nekajkrat sta obiskala Slovenijo. Mož Herman je delal pri Qantasu in tako sta imela popust pri letalskih poletih. Žal je Herman leta 1992 zaradi infarkta nenadoma umrl,

ravno ko sta se odpravljala v Slovenijo. Francka se je takrat vrnila v Sydney, v Beverly Hills, da je bila bliže svoji sestri Anici in njeni družini. Francka in Herman nista imela otrok, bila pa sta zelo povezana z Anico in njenim možem Dragom, z nečaki in nami, rojaki. Mnogim sta bila prijatelja. Nečakinji Vesna in Silvia sta ji bili kot hčerki in sta še posebej skrbeli zanjo, ko je bila še doma, ter kasneje v domu starejših. Redno je prihajala v našo cerkev sv. Rafaela v Merrylands in na slovenske prireditve in praznovanja. Francka zapušča nečakinji Vesno – Vanesso, Silvio in Raymonda, Yvonne Ritlop, ki ji je bila botra, in druge sorodnike in znance. Njena sestra Anica je umrla leta 2019.

K pogrebni sv. maši so se zbrali v torek, 14. 10. 2025, v kapeli Mother of Mercy

v Rookwoodu. Francka in mož Herman počivata na slovenskem pokopališču sv. Rafaela.

MIROSLAVA – MIRA PEČAR, rojena DOLŠEK, je umrla 18. 9. 2025 v Fairfieldu, NSW. Luč sveta je zagledala 11. 4. 1935 v Sredniku v župniji Šentjanž na Dolenjskem. Poročila sta se z Marjanom Pečarjem, ki je bil izdelovalec boilerjev, doma iz Maribora. Mira je bila po poklicu šivilja. Zapušča hčer Eriko s partnerjem Scottom, sina Barryja z ženo Rebecca, vnuka Emmie in Aiden. Mož Marijan je umrl leta 2017. Pogrebno sv. mašo smo obhajali v petek, 31. 10. 2025, v naši cerkvi sv. Rafaela v Merrylandsu in jo pospremili na slovensko pokopališče sv. Rafaela v Rookwoodu, kjer počivata z možem.

Iz Kraljičine dežele – Queenslanda

Mirko Cuderman

Odbor društva Planinka je 2. 9. v Sunnybank Sports Clubu sklical izredni članski sestanek. Novi predsednik Joško Maver je predstavil dnevni red in omenil, da odbor potrebuje soglasje članov naše širše skupnosti o zavlačevanju oz. prevzemu blagajniških poročil in smernic bodočega dela.

Posebno se je zahvalil starejšim članom, ki so v zadnjih sedemdesetih letih veliko žrtvovali za uspešno delo slovenske skupnosti. Sprejeli smo več nasvetov, kako naj odločamo o organiziranih potovanjih in srečanjih.

Odbor društva Planike je prevzel popolno oskrbo in vzdrževanje kapelice Marije Pomagaj in društvenega znamenja. Celotni dnevni red sestanka je potekal informativno in profesionalno. Sedanji odbor je naša druga generacija z novim pogledom na zdajšnje razmere in potrebe: Joško Maver, Albina Knap, Slavi Maver in Vilma Celin.

Šestnajsta obletnica Marijine kapelice v Marijini dolini je za nami. Tradicionalno praznovanje obletnice naše kapelice je bilo letos ravno 13. septembra, na dan fatimske Matere Božje. Zato smo sveto mašo tokrat obhajali samo v angleščini. Po maši, pri kateri je somaševal p. Darko, smo šli v procesiji s svetim Rešnjim Telesom proti lurški votlini. Naša slovenska skupina (ena tretjina procesije) pa je nadaljevala pot k slovenski kapelici. Pri brezjanski Marijini kapelici je pater Darko nadaljeval

slovenske molitve in zapeli smo litanije Matere Božje, kar daje našemu slovenskemu praznovanju glavni pečat. Nebeška Mati je samo ena – pri fatimski ali pri brezjanski kapelici. Ponudili so nam sicer, da bi sami obhajali slovensko mašo v novi veliki kapeli Božjega usmiljenja, ki je bila nedavno blagoslovljena v Marijini dolini. Vendar smo ostali v osrednjem svetišču pri skupni sveti maši. To 16. obletnico blagoslovitve naše kapelice smo zaključili z okusnim kosilom v bližnjem lokalu.

Nekateri člani društva Planinka se bodo v naslednjih tednih pridružili morski avanturi – križarjenju na Tasmanijo. Ne vem, ali si bodo lahko ogledali veličasten spomenik, ki so ga slovenski fantje pod vodstvom arhitekta Cvetka Mejača sami zgradili v Ulverstonu leta 1953. ABC je predstavil video o tem na internetu: <https://youtu.be/bfThmhDMouE>. V njem edini še živeči rojak Jernej Bajželj pripoveduje, kako so fantje z lastnimi rokami postavili 30 metrov visok spomenik; sami so skopali globoke temelje, zmešali 253 kubičnih metrov cementa, uporabljali pa so samo škripec brez dvigal in osnovna zidarska orodja. Delo so uspešno končali v petih mesecih za takrat smešno ceno 5.831 funtov ali 11.600 dolarjev. Danes bi bilo to nemogoče, ker bi jim po današnjih varnostnih pravilih (Safety Rules) delo ustavili. Spomenik še vedno trdno stoji in priča o delu slovenskih beguncev. Vsekakor sta spomenik in tudi mestni muzej z opisano zgodovino tega spomenika vredna ogleda.

ULVERSTONE CLOCK TOWER IS A TASMANIAN ICON

The Shrine is a clock tower built by immigrants in 1953, which represents the three military services. The clock tower itself is built over the original World War One monument, which was unveiled on Anzac Day 1924.

A public meeting in 1946 agreed on a clock tower as its 1939–45 memorial, and a committee was set up to bring this into being. Much work was accomplished during the years between its inception and the time when a tender was accepted for its erection on 27th July, 1953. Difficulties in securing a site ended when it was agreed to place it where the 1914–18 memorial stood at the intersection of Reibey St, Risby St and Alexandra Road, the highest point in the town. This memorial was incorporated into the new memorial.

A new arrival in Ulverstone, Cvetko Florian Mejac from Slovenia, offered to prepare plans and specifications free of cost to the committee, which accepted a design submitted by him. A four faced electrical clock was ordered from Ingrams Bright Pty Ltd of Melbourne at a cost of £1,100. A public appeal for funds was opened and well supported. The state government subscribed £3,000. The municipal council gave approval for the work to proceed, and tenders were called for. Only one tender was received, this being from 'Artisan', South Road, Ulverstone, members being Jernej Bajzelj, Rudy Zimic (both Slovenians) and John McNeill. This tender was accepted and work commenced on July 30th, 1953, and was completed on January 5th, 1954.

The design features include: The base represents the blue sea and is the outline of Tasmania. It was painted red by the local council a little after, according to Jernej Bajzelj. Out of the land rise three columns, presented as three open books standing upright. They represent the armed services of the army, navy and air force. On the inside surface of the columns, glass rectangles bear the names of the municipality's fallen of World War II. The three chains unite the armed services. Above the pillars is the four-faced clock, which sees in all directions. It represents time and eternity. At the apex is the Torch of Remembrance, kept burning to signify memory. At the heart of the shrine stands the 1914–1919 War Memorial Cenotaph. The central stone circle is blood red and represents the altar of sacrifice. A laurel wreath hangs from the base of the clock, a symbol of heroes and victors. Woven into the leaves of European laurel are wattle flower heads in groups of three.

Fran Erjavec (1834–1887)

Fran Erjavec je bil naravoslovec, potopisec in pripovednik. Uvrščamo ga v generacijo pripovednikov, ki so v petdesetih letih ustvarili temelje slovenski prozi in pripovedništvu. Izhodišča za pisanje je iskal v znanosti, naravoslovju, opazovanju narave, narodopisju in opisovanju socialnega okolja. Poleg povesti, ki so jemale svojo snov iz narave, je pisal tudi orise nenavadnih značajev ter prevajal številne prirodoslovne knjige za šolsko rabo. Bil je torej eden prvih, ki je skušal pokazati širšemu občinstvu, da je lahko znanost tudi zabavna, in da je mogoče znanstvena in strokovna besedila oplemenititi tudi z umetniško besedo. Bogat je tudi nabor njegovih potopisov, znanstvenih razprav in leposlovnih del.

Najbolj znan pa je po svojih opisih in prikazih živalskega sveta, ki jih je izdal v več zbirkah: *Domače in tuje živali v podobah, Naše škodljive živali v podobi in besedi, Živali v podobah.*

Planinski orel

Naš svet je gorat. Ob Dravi, Soči, Savi in Savinji se vzdigujejo bolj ali manj strma visoka gorovja, ki ločijo koroško deželo od goriške in štajerske zemlje. Na dnu so te gore lepo obrastle, mimo gorskih in samotnih selišč stopamo ob brstnih njivah in po sočnih travnikih polagoma navzgor. Pod nami v jarku šumi najbistrejša vodica v hladu jesenovih in brekovih dreves, a tu in tam se čeznje nagiblje grozdovetni negnoj. Čez strmo melino nas vodi steza zdaj skozi gozd, ki pa skoro ni vreden tega imena. Bukovje je krivenčasto, razpokano in vse z mahom prerastlo in tudi jelovju, ki je namešano po bukovju, sodeč ga po usehlih vrhih, ne gaja se posebno dobro. Čim više se spenjamo, tem bolj zaostaja bukova rast in naposled se umakne popolnoma in prepušča mesto planinski smreki, ruševju in nekaterim pritlikavim vrbam. Pred nami je še jako strma in dolga planinska senožet, a ko utrujeni prekoračimo tudi to, smo stopili na brezvodno, neizrečeno pusto in žalostno planoto. Pravzaprav to ni planota, temveč grd in raztrgan svet, poln jam in prepadov, iz katerega se vzdigujejo premnoge, iz sivega apnenca zložene kope, navpične stene, strmoglavi robovi, ostri grebeni in

mnogolični rogovi, čeri in igle. Planota pa je posuta s kamni in s skalami vsakršne velikosti, ki so se ob svojem času utrcale z višav ter zropotale v nižavo. V brezni in po osojinah sneg nikoli ne skopni, na prisojnih pa med kamenjem poganjajo v kratkem poletju sočne in dišeče planinske zeli. Da bi si tudi te kolikor mogoče izkoristili, gonijo planinci na dva ali tri mesece govejo živino na te višave in pridelujejo sir in maslo; kjer je pa svet pregrd ali kjer govedom ne daje dovoljne paše, onde lahko ovca pomuli sleherno bil.

Po teh tih in veličastnih goličavah biva naša največja in najdrznejša ujeta – *planinski orel*. Dolg je skoro en meter, a z razgrnjenimi perutnicami zajame do dva metra. Perja je temnorjavega, na tilniku nekoliko jasnejšega, v starosti pa dobi na plečih nekoliko belih peres. Rep je v prvi tretjini bel, potem črno lisast in pasast, na koncu pa črn. Voskasta koža ob

temnomodrastem kljunu in prsti na pernatih nogah so rumeni.

Planinski orel si stavi gnezdo najrajši v strmih in nepristopnih pečinah, navadno ob kaki steni, do katere ni moči blizu od nobene strani. Zlasti po volji mu je taka, ki ima kakov podmol ali kako globel, ki mu je v zavetje od dežja in vetra. Redkokdaj si v gnezdišče izbere vrh kakega visokega, starega drevesa. Gnezdo ima v podstavo kup debelih vej, zgoraj je pa nastlano z drobnejšimi vejicami in češuljami, a kotlina sama je obložena navadno še s kako mehkejšo navlako. Kjer se je orel enkrat udomil, postavivši si gnezdo, onde ostane s svojo verno družico vse svoje življenje, ako ga kaj posebnega ne prežene. Blizu sebe pa ne trpi drugega orla, sploh se ne druží rad, tudi z ujedami ne.

Naših ptičev menda nobeden ne učka take starosti kakor orel. Znano je, da je v suženjstvu živel čez sto let. Zunaj pa pri nas gotovo malokateri učka ta leta, ker mu človek ne da miru. Prej ali slej ga predere svinčeno zrno iz lovčeve puške ali pa se ujame v nastavljeno past. Zato je planinski orel na čez precej redek ptič. Sovražen mu je pa človek zategadelj, ker mu pri domači živini kakor tudi pri divjačini dela veliko kvaro. V zraku ga namreč ni predrznejšega roparja od njega, kajti napada vsako žival, bodisi četveronožec ali ptič, ako si le upa vzdigniti jo in odnesti. Dober je pes ali maček, kozlič ali járe (janjček), zajec in srnič, takisto pa tudi lisica in kuna in vsaka ptica. Po planinah se pasoča drobnica nima večjega sovražnika, nego je orel. Pazljivo spremlja njegovo oko tudi lovca, ki zasleduje divje koze po planinah. Ako se zadeta žival prekopicne čez kako steno ali se strmoglavi v kako brezno, hitro je orel pri njej, jo razporje in se nažre, preden more lovec do nje. Sploh se mu ne upira niti mrtvečina (mrhovina), ako

ni že gnila. Možje, vredni vse vere, tudi pripovedujejo, da včasih obletava lovce, ki so v slepi strasti do lova zašli na nevarna mesta, ter jih skuša s perutnicami pomesti v prepad. Tudi je dokazana resnica, da je pograbil in odnesel otroka.

Drzovitost planinskega orla spričuje dogodek, ki se je 1869. leta dogodil v Ratečah blizu Kranjske gore na Gorenjskem. Neki kmet se je vozil

v hrib po steljo in hlapec je bil z njim. Za vozom pa je tekkel domači pes srednje velikosti. Potoma ugledata v breznu pred seboj crknjeno govedčce, kateremu se je poznalo, da so ga že zveri obirale. Vozeč se dalje, začujeta neko vihanje in, ozrši se, ugledata orla, sedečega na neki skali. Kmet nato hitro ustavi voz, priveže konja k bližnjemu drevesu ter začne pobirati kamenje, hlapec pa tudi tako in zdajci začneta vsak od svoje strani kamnati orla. V tem tudi pes zagleda ptiča in skoči proti njemu. V tem hipu se vzdigne orel v zrak, a ko dobi psa na oči, se zapraši nanj ter mu zasadi kremplje v prsi, pes pa vtem popade ptiča za kljun. Nekaj časa se tako mikastita, ali orlu je bilo boja že dosti, torej razgrne kreljuti ter se s psom, ki ga pa je še zmerom držal za kljun, vzdigne v zrak in zleti prek bližnjega jezera. Bodisi da mu je bil pes pretežak, bodisi da se ni mogel po volji gibati, skratka: orel se spušča nižje in nižje in naposled padeta v jezero. Ta neljuba kopel je menda ohladila oba, kajti hitro sta bila narazen. Orel bi se bil rad plavajoč odnesel, toda pes je bil kmalu zopet za njim in znova bi se bil pričel boj v vodi, ako bi kmet z ostrimi besedami ne bil odgnal psa. Orel je bil videti truden, plaval je h kraju, da bi si oddahnil in si posušil perje. Zdajci pa vrže kmet svojo suknjo čezenj in skoči nanjo z obema nogama. Nebore orel je bil ujet. Kmet in hlapec mu zvezeta noge ter ga odpravita domov.

Zgodaj na spomlad znese samica, ki je zmerom nekoliko večja od samca, po eno ali po dve jajci in vali sama. Po petih tednih se izvali s sivim puhom obrasel mladič, kateremu oba roditelja skrbita za hrano. Te dobiva v tolikem obilju, da je gotovo večja polovica segnje na gnezdu, ki je včasih v resnici podobno kaki mesnici. Mladiči pred desetim letom niso popolnoma dorasli in nimajo tako stalnega domovanja kakor stari, temveč se klatijo daleč naokrog. Tudi niso tako obzirni in oprezní kakor stari, zato pa tudi mnogega zgrabi železna past.

RAZMIŠLJANJA

Cilka Žagar

Ni poti nazaj

Je še kje kdo, ki ga ni tehnologija vsaj enkrat spravila ob živce? Večkrat pridejo k meni ljudje, da bi jim pomagala kaj urediti. Francis rabi alarmni obesek, ker večkrat pade in bi s tem obeskom poklical reševalce. Ves dan sem po telefonu skušala rešiti njegovo težavo. Podajali so si me od enega do drugega urada. Na koncu sem prišla do domače Home Care in rekli so, da je vse pripravljeno in odobreno, samo denarja še nimajo. Mogoče drugo leto. Nove pisarne ustanavljajo, da zaposlijo več pisarniških delavcev.

Pomislila sem, kako srečni smo bili, ko še ni bilo telefona; toda brez telefona ne bi znali več reševati problemov.

Peter je rekel: »Če bi nekdo 'odumil' nuklearno orožje, nas ne bi bilo več strah in bi bolj mirno spali. Na žalost samo izumljamo in odkrivamo in ne moremo ničesar 'odumiti'. Nazaj ni poti.«

Ko sem z Marjanom potovala po poplavljeni Viktoriji, je nekje stal znak, da je cesta zaprta zaradi poplave. Marjan je rekel, da za njegov avto in njegove sposobnosti to ni problem, zato smo peljali naprej. Voda je bila vedno globlja, zato je Marjan izstopil in bredel po vodi, da pregleda pot. Voda mu je segala skoraj do pasu, a usedel se je v avto in vozil naprej. Nisem ugovarjala, ker sem vedela, da v tej globoki vodi avta ne bi mogel obrniti. Če ne bi pripeljal na suho, bi morali plavati ali pa bi utonili. Ko je prišel spet na suho, so ga cestni delavci opozorili, da je kazen za vožnjo po vodi deset tisoč dolarjev. To pa zato, ker bi nas, če nam ne bi uspelo, morali reševati.

Odkrivamo nove načine, kako reševati težave na poti. Vsi plezamo na vrh in upamo, da bo tam lepše. Na vrhu je lep razgled, a ni poti ne nazaj in ne naprej. Spomnim se, kako je mama v moj zakmašni robček izvezla: Vera, upanje, ljubezen. Vera nudi upanje in upanje rodi ljubezen, je rekla.

Čista resnica

Prijateljica mi piše: »Preberi to. To je resnica, samo resnica in vsa resnica. Naj mi pomaga Bog.«

Poslala mi je film, v katerem Kennedy govori, kako škodljivo je cepljenje. Imam tudi prijateljice, ki trdijo nasprotno. Zakaj se vsi trudijo, da bi drugi verjeli isto, kot verjamejo oni. In zakaj vse manj verjamemo? Mnogi trdijo, da je njihova resnica znanstveno dokazana. Kako naj se upiram znanosti?

80-84 Brisbane Road
St. John's Park NSW 2176
Tel: (02) 9426-1000
E-mail: triglavinfo@mountiesgroup.com.au

Zadnji utrinek iz zabavnega življenja v Klubu Triglav

Oktoberfest praznujemo v Klubu Triglav že vrsto let. Čeprav ni posebna slovenska prireditev, se je vseeno udeleži večje število članov in prijateljev, ki zaplešejo ob zvokih ansambla Šefana Šerneka mlajšega, nekateri pa se preizkusijo v pokušanju različnih vrst piva.

Tisti, ki med različnimi vrstami piva največkrat ugame pravo, je zmagovalec in zato prejme lepo nagrado, sestavljeno iz različnih vrst piva. Letos je prekaljene poznavalce piva ugnala ženska, kar pa močnemu spolu ni bilo preveč pogodu.

Peter Krobe

Hitler

Na SBS sem gledala serijo o Hitlerjevemu življenju. Kdo je izoblikoval Hitlerja in zakaj? Kako in zakaj je Hitler postal največji zločinec dvajsetega stoletja?

Vsi smo se rodili občutljivi, nevedni, naivni in nedolžni, toda okoliščine, okolje in vzgoja so nas postopoma oblikovali v to, kar smo postali.

Po prvi svetovni vojni je bila Nemčija premagana, razbita, lačna in osramočena. Ni imela prijateljev. Nemci so iskali rešitelja in našli Hitlerja, ki je obljubljal lepšo prihodnost za delovno ljudstvo. Vsi voditelji vedno obljublajo lepšo prihodnost.

Enako je obljubljal lepšo prihodnost tudi Stalin. Obenem je hotel uvesti svetovni komunistični red, ki je vsem obljubljal enake dobrine in enake obveznosti. Stalin in Hitler sta imela pakt o nenapadanju, dokler ga ni Hitler prelomil in se je začela druga svetovna vojna.

Slovenci so se vedno borili proti tujcem, zdaj pa so se morali odločiti, s katerim bo bolje. Hitler in Stalin sta s svojimi obljubami zasejala razdor – sovraštvo med našim narodom. Spet se je uresničil stari rek Filipa Makedonskega: Deli in vladaj. Slovenski rek pravi: V slogi je moč. To slovensko slogo sta Hitler in Stalin uničila za svoj namen in svojo zmago.

Za vse obljube nekdo plača. Za Hitlerjeve obljube so plačali Judje, ki so edini imeli denar. Hitler jih je dal pobiti, da je lahko plačal za svoje obljube. Za Stalinove obljube so plačali nasprotniki komunizma po vojni. Slovenija je preplavljena z množičnimi grobovi.

Kaj so Slovenci takrat vedeli o enem ali drugem? Večinoma niso imeli časopisa, radia ali televizije; prevozno sredstvo sta bila kolo ali konj. Videli so samo, da so Stalinovi revolucionarji skrivaj pobili mnogo vodilnih Slovencev, še preden so Slovenijo okupirali Nemci ali Italijani. Slovenski voditelji so organizirali domobrance, da bi zaščitili Slovence pred Stalinovimi revolucionarji.

Po vojni so se začeli obračuni in načrti za lepšo prihodnost. Neštetokrat je zapisano, koliko Judov je Hitler dal pobiti med vojno. Nihče pa ne omenja, koliko milijonov nasprotnikov Stalinovega in kasneje Mao Cetungovega režima je bilo pobitih v mirnem času po vojni. Kdo je bil največji zločinec – morilec? Ne vemo dosti o množičnih pobojih na Kitajskem in v Rusiji, ker tam kritiziranje režima ni bilo dovoljeno. Samo o Hitlerju je napisanih nešteto knjig in posnetih veliko filmov, ker so Judje lahko svobodno povedali, kaj se je v resnici dogajalo v času druge svetovne vojne.

Tudi Slovenija je zdaj svobodna, zato si želim, da bi se našel kdo, ki bi odprl in pregledal rane slovenske zgodovine in povedal, kdo so bili naši osvoboditelji in kdo nas je pobijal. Kdo je razbil našo slogo?

Bolelo bo, dokler ne bomo obračunali s preteklostjo.

Obljubljena dežela Amerika

Amerika je po vojni postala obljubljena dežela za brezdomce in begunce. Ameriški predsednik Reagan je rekel: »Lahko pobegneš na Japonsko ali v Nemčijo ali Italijo, toda nikoli ne boš Japonec, Nemec ali Italijan. Takoj ko prideš v Ameriko, pa si Američan«. Znano je da so Američani najbolj patriotski narod, čeprav nimajo etnične identitete.

Po drugi svetovni vojni so ustanovili Združene narode (ZN) za svetovni mir, medsebojno sporazumevanje, spoštovanje človekovih pravic in svoboščin. Zdaj je 193 članic ZN; Slovenija je postala članica leta 1992.

Leta 1948 so uvedli Marshallov načrt (Marshall Plan) za pomoč pri povojni obnovi prijateljem in neprijateljem. Tudi nam so pošiljali pakete UNRRA.

Zorenje

Kljub vojni je bilo moje otroštvo, kot da živim v pravljicni deželi. V očetovih pravljicah sta bila hudobni volk ali zlobna vila na koncu vedno premagana. V maminih svetniških življenjepisih so svetniki dobili nebeško plačilo za vse svoje bolečine in dobra dela.

Ko sem začela hoditi v šolo, so mi povedali, da je moja družina praznoverna in nazadnjaška. Spomnim se, kako sta me kasneje sošolca na učiteljski, Maks in Valter, peljala na sladoled in me obenem svečano in skrivnostno povabila na sestanek komunistične partije, kjer bi me kot razredna voditelja predlagala za članstvo. To je bilo mišljeno kot priznanje – nagrada za moje delo in značaj. Zlata medalja bodoči učiteljici, ki bo vzgajala mladino v komunističnem duhu. Povedala sem to Jožetu, ki je kasneje postal moj mož, in rekel je, naj počakam s to odločitvijo. Šele zdaj se zavedam, kako so nas postopoma in nežno vodili ter spreminjali.

V Avstraliji sem se, spet po Jožetovi krivdi, pridružila antikomunistom, a ti so me obdolžili, da sem komunistična agentka, ker sem pisala zgodbe v *Rodno grudo*. Zgodbe sem začela pisati v slovenske publikacije, ko sem bila stara 12 let. Pisanje je postalo moj hobi.

V gimnazijskih letih sem se vpisala še v večerno šolo, da bi se naučila tipkanja in stenografije in si poiskala službo v pisarni. Profesorica slovenščine je imela rada moje zgodbe in je rekla: »Ti ne boš delala v pisarni. Na učiteljske greš in boš učiteljica.« Še danes sem ji hvaležna, da je posegla v moje življenje.

Katarina Mahnič je v ljubljanskem *Delu* pisala o mojem delu z Aborigini. Neki doktor Zalokar se je pritožil na uredništvo *Dela*, češ da je *Delo* kot glavni

slovenski časopis poročalo o klerikalki, ki je begunka in je proti komunizmu. Seveda nisem imela pojma, zakaj so me obsodili in eni postavili na levo, drugi pa na desno stran.

Za mene še vedno velja Shakespearov verz iz Hamleta: Saj ni nič ne dobro ne slabo, takšno je šele z našim mnenjem (Nothing is either good or bad but thinking makes it so).

Ko smo šli k spovedi in se pokesali, so nam bili vsi grehi odpuščeni. To je bila najbolj učinkovita rehabilitacija. Zdaj pa v arhivih iščejo mladostne grehe pomembnih ljudi. Pozabljajo, da to več niso isti ljudje, in da so bili že zdavnaj rehabilitirani.

Poslušam prepričljive govore prepričanih in omahujem. Še vedno ne vem. Vse je onkraj mojega razumevanja. Bog ve. Lahko samo molim za razodetje.

Pogovor v knjižnem krožku

»Uslužbenci v starostnem domu se zabavajo pri mizi v kotu in ne posvečajo pozornosti starim ljudem,« poroča Mary.

»Večina teh delavcev je iz Azije in Afrike in se pogovarjajo v svojem jeziku, ker jim je lažje, kot da bi govorili angleško,« doda Margaret.

»Tudi večina starih ljudi z demenco je pozabila angleščino in se vračajo v jezik svojega otroštva,« pove Jack.

»Ni lahko imeti rad starih ljudi,« kar tako pripomnim.

Vsi navzoči me začudeno pogledajo.

»Če nimajo ljubezni do starih ljudi, ne bi smeli delati v domu,« reče Margaret.

»Stari ljudje imajo ogromno znanja in modrosti,« priskoči na pomoč Carol.

Tudi jaz nisem vedela nič o demenci, dokler me ni Jože začel kriviti za vse, kar mu ni uspelo. Jože je bil mojster na vseh področjih, a kar naenkrat se je začel spraševati: Zakaj ne morem? Dolgo časa nama je vzelo, preden sva šla k zdravniku, ki nama je povedal, da ima Jože demenco. Začela sem raziskovati to bolezen.

Paranoja je pogosto predhodnica demence. Ljudje s paranojo izgubijo zaupanje vase in v svoje bližnje. Prepričani so, da jim hočejo ljudje povzročiti nekaj slabega. Postanejo ljubosumni in napadalni. To mnogokrat pripelje do nesporazumov in prepirov. Dementni ljudje ponavljajo stare zgodbe in ista vprašanja. Vse to gre mladim na živce in se jim zdi nesmiselno ali celo smešno. Vsi, ki delajo z dementnimi ljudmi, bi se morali zavedati, da dementni bolniki niso krivi za svoje stanje in da trpijo zaradi svoje bolezni.

V domu za ostarele je bil Jan, star Čeh, ki so ga imeli za nevarnega norčka. Rekli so mi, naj bom previdna, da me ne bi udaril. V rokah je imel velik album in mi ga je ponudil. Gledala sem slike tega elegantnega gospoda v družbi njegovih vrstnikov. Bil je govornik na mnogih pomembnih prireditvah in množice so ga poslušale. Ni čudnega, da je bil nezadovoljen, ker je čutil, da so ga tukaj gledali kot ničvrednega in nevarnega. Ko sem ga spraševala o ljudeh na sliki, je postal vesel in zgovoren.

Ljubezen do starih dementnih ljudi se izraža predvsem s potrpljenjem in prijaznostjo. Oni potujejo po svoji poti, in če hočemo biti z njimi, jim moramo slediti, ker oni več ne morejo slediti nam.

Novice

Gledam novice in vidim, kako se svet obrača zdaj na eno zdaj na drugo stran. Mnogi se čutijo dolžne, da sočustvujejo s trpečimi. Izraelski novinar pravi, da teroristi v Gazi računajo na to sočustvovanje in namerno kažejo lačne otroke in ranjence. Pravi, da so ti lačni otroci obrambni ščit za teroriste. Malo je novic o pobitih Ukrajincih in Rusih. Tudi tam so trpeči otroci in nesrečne družine.

Kje smo Slovenci v tem spremenljivem svetu? Kot majhen narod nimamo odločilne besede o svetovnih odločitvah, zato se naslanjamo zdaj na levo zdaj na desno, ko želimo najti srednjo, pravično pot.

Misli

Rada berem in zdaj imam malo več časa za to. Ko berem zadnje, izredno zanimive *Misli*, me postane strah, da bi izgubili naše slovenske verske voditelje v Avstraliji. Zdaj imamo samo še p. Darka in p. Simona Petra, ki nas povezujeta, vodita in vzpodbujata. Zavedam se, kako težko in pomembno delo opravljata. Posebno mi, stari, počasni in leni, čakamo na njuno pozornost. Seveda je še veliko društvenih voditeljev in vsem sem hvaležna, da nas držijo pri življenju.

Sreča

Pred mnogimi leti sem brala besede Tomaža Akvinskega: »Na tem svetu ni popolne sreče, ker si vedno nekaj želimo. Ko to dobimo, nas postane strah, da bi to izgubili.«

Moj Marjan pravi: »Bodi hvaležna, da še vedno lahko hodiš in delaš.« Njegova tašča ne more več vstati iz postelje ali sama jesti. Je mlajša od mene. Res je Bog do mene zelo prijazen. Namesto, da bi tarnala, česa več ne zmorem, se

spomnim vsega, kar še lahko. Še vedno lahko komu pomagam, še vedno sem lahko vesela in še vedno imam rada prijatelje, ki me pokličejo in obiščejo. Tudi kuham še, vrtnarim in lenarim. Včeraj me je prijateljica peljala na izlet. Ko sem prišla domov, sem se spomnila, da mi je mogoče medtem kdo telefoniral. Povedala sem Marjanu, da sem imela na telefonu 36 starih sporočil, ker jih že dolgo nisem pregledala. Marjan je rekel: »Ne hvali se, kako si popularna.« Odgovorila sem mu, da sem samo hvaležna, da so ljudje hoteli vedeti, če je vse v redu z mano.

Tisto o napol polnem kozarcu zelo drži. Lahko se veselim vseh dobrot, ali pa se pritožujem, ker nimam vsega, česar si zaželim.

V šoli smo peli: »Lepo je v naši domovini biti mlad.«

Zdaj pojemo: »Lepo je v Avstraliji biti star.«

Vrt me vabi, obujam lepe spomine. Nič me več ne skrbi. Nič me več ne jezi. Vsi smo prijatelji na skupni poti. In Bog nas čaka z odprtimi rokami.

Prebivalstvo

Prijateljica me prepričuje, da hočejo nevidni voditelji z vojnami načrtno zmanjšati število prebivalstva. Obenem berem, da bi v Avstraliji spet radi uvedli »baby bonus«, plačilo za novorojene otroke, in tako povečali družine.

Zmanjšanje prirastka je problem v vseh bogatih državah. Vedno več je starih in ni dosti mlade delovne sile, da bi skrbeli zanje. Čudno se mi zdi, da imajo revne družine ponavadi več otrok kot bogate.

»Mogoče so bogati postali preleni, da bi vzgajali otroke, in rajši kupijo boljše avtomobile in hiše,« razmišlja Helena.

»Revni imajo navadno več otrok in zato ostanejo revni,« pove David.

»Revni živijo na račun otrok, da jim ni treba delati, ker država skrbi zanje,« razloži Carol.

»George, lokalni aboriginski voditelj, je pred leti grozil, da bodo Aborigini kmalu imeli večino v naši občini in bomo potem delali po njihovih načrtih. Moč je v številkah,« je povedal Graham.

Na splošno imajo Aborigini zelo spoštljiv odnos do staršev in širše družine. Priseljenci smo delno izgubili to povezavo s širšim sorodstvom.

So bogati bolj srečni kot revni? Pogosto slišim, da se bogati pritožujejo, ker nimajo nikogar svojega. Na starost jim bogastvo ponavadi ne daje zadovoljstva.

Vsi imate prav

Poslušam, kako ljudje prepričujejo eden drugega glede politike, ljudi itd. To me spomni na staro pravljico o slepcih.

Kmet je pripeljal v vas slona in slepci, ki še nikoli niso poznali takšne živali, so ga otipavali. Tisti, ki je potipal rep, reče, da je slon kot močna vrv; drugi je otipal uho in rekel, da je slon kot velik list, tretjemu se je zdel slon kot stena, ker je otipaval slonov trebuh. Drugi so otipali različne dele slona in ga primerjali s tem, kar so prej poznali. »Slon je kot drevo,« je trdil tisti, ki je otipaval slonovo nogo. Vnel se je resen prepir. Slonov lastnik jih je pomiril: »Vsi imate prav in res je vse, kar ste rekli. Vsak od vas je povedal svoje misli o tem, kar je poznal. Tako je tudi z drugimi opažanji. Vsi gledamo na svet s svojega stališča in iz svojih izkušenj.«

Vedno rada poslušam različna mnenja, da bi dobila bolj popolno sliko.

Spomnim se profesorja iz semenišča, ki je študentom naročil, naj narišejo sliko Boga. Opozoril jih je, da bodo vsi imeli enako prav, kajti Boga še nihče ni videl. Slepci smo, ki gledamo vse samo iz svojih izkušenj. Pregovor pravi, da vsi nosimo svoje starše na ramenih, ker vidimo stvari tako, kot so nam jih v mladosti pokazali starši. Celo Boga si vsak po svoje obarva, malo po učenju staršev in cerkve, malo po lastnih izkušnjah, malo iz knjig, malo po lastnih željah.

Vsak tudi najde nekaj dobrega in nekaj slabega v ljudeh in stvareh.

Korenčki in šiba (Carrots and Stick Method)

Včasih so ljudje skušali spodbuditi konja ali osla tako, da mu je tisti spredaj ponujal korenček, tisti zadaj pa ga je s šibo po riti. Tudi v šolah so delali tako. To uspešno metodo so pogosto uporabili svetovni vladarji, da so se obdržali na oblasti. Seveda jim je včasih zmanjkalo korenčkov, ali pa se ljudje niso več bali šibe.

Trenutno pravijo, da celo političnim velikanom, kot sta Trump in Putin, ljudje ne verjamejo več. Tista, ki so jima prej poslušno sledili, iščeta zaveznike, ki bi sledili njima.

Kaj bi nam še lahko obljubili, da bi šli za njimi? Smo vsi naprodaj? Ponujajo bogastvo, oblast in slavo. Težko je izbirati. Če ne igraš po pravilih igre, izgubiš vplivno vlogo in ostaneš sam. Ko se odločiš, komu bi sledil, te obdolžijo korupcije.

ZAPISI DANICE PETRIČ

Naš praznik družine

Pri Sv. Rafaelu smo v nedeljo, 28. septembra 2025, praznovali našega farnega zavetnika. Z Andrejko sva v kratkih besedah povedali vse o tej žegnanjski nedelji. Do solz ganjena sem bila ob pogledu na otroka, ki sta nosila darove pred oltar. Že zelo dolgo se to ni zgodilo v naši cerkvi sivih glav. In ganjena sem bila, ko so otroci pripeljali svojo mamo, Tejo Bavčar, na invalidskem vozičku, mož Ivo pa je pri 95 letih s pomočjo palice še sam hodil. Pridružila sta se praznovanju obletnic porok.

Zahvalili smo se p. Darku za 20 let delovanja med nami. V dvorani smo mu za 58. rojstni dan tudi zapeli »Happy Birthday« in »Kolkor kapljic«. Čestitala sem članom molitvene skupine Srca Jezusovega, da se že 36 let zbiramo k molitvam rožnega venca. Ob četrtkovih mašah nas ni več veliko, a tolaži me Jezusova obljuba, da bo on tam, kjer bosta dva združena v Njegovem imenu.

Cerkev je »pokala po šivih«. Tako lepo je bilo videti toliko rojakov, ki jih dolgo nisem videla. Dolgo smo se zadržali v dvorani ob dobrem kosilu, ki ga je skuhala Olga Konda s pomočnicami Jožico, Jeni in Danico.

Moj dragi gost

V petek, 17. oktobra 2025 zjutraj ob 7.30, je iz Slovenije priletel k meni na obisk nečak Domen Novak. Vedela sem, da bo z mano samo teden dni, ker je prišel v Avstralijo s p. Rozom Palićem in Dariom Tomacom. Domen s kitaro in petjem sodeluje pri patrovih mašah. Domen poskrbi tudi za ozvočenje v cerkvi, kar je tudi njegov poklic. Prodaja tudi mikrofone.

Ko je prišel, sem mislila, da mu bom pokazala tuš in posteljo in ko ga bom malo nahranila, bo zaspal. Pa ni bilo tako. Pogovarjala sva se do večera in ob 19. uri odšla v cerkev sv. Rafaela pozdravit še p. Darka. Po sv. maši sva šla spat in se zbuvala sredi noči (jaz ponavadi pišem, če se zbudim, Domen pa je imel jetlag). Kramljala sva in se dogovarjala, kako bo v nedeljo v cerkveni dvorani pričeval o svojem življenju. V mladih letih je bil namreč zasvojen z drogo. Pa kaj bo zapel sam in kaj zna zabrenkati na kitaro, da znamo zapeti tudi mi, izseljenci.

V soboto popoldan sva z Domnom okrasila cerkveno dvorano. Na mizo sva postavila rdeče in roza vrtnice, pripravila sva tudi ozvočenje v dvorani in projektor v cerkvi. Zmolila sva za uspeh njegovega pričevanja. Že pri sobotni maši je pel in igral na kitaro. Bila sem ganjena, ker že zelo dolgo nismo imeli sobotne maše s petjem.

V nedeljskem jutru sva se že ob 8. uri odpravila peš v cerkev. Najprej sva šla v dvorano, kjer sem v hladilnik odložila napolitanke, ki sem jih naredila, da jih bomo zaužili ob kavici po maši. Domen pa je kar hitro odšel v cerkev, da se je z Lojzom Husarekom, ki vodi petje, dogovoril, kaj bodo peli pevci in kaj Domen sam. Moram reči, da so se lepo dopolnjevali.

V dvorano je po maši prišlo okoli 50 rojakov. Domen je govoril sproščeno in iskreno. Govoril je o vsem: kako težko je bilo v njegovem otroštvu in mladosti. »In zdaj, ko sem našel Jezusa,« je rekel, »se je moje življenje spremenilo stoddostno na boljše. Zdaj vem, kako majhen sem, kako moram biti hvaležen Bogu!«

Hvala, dragi nečak, za tvojo korajžo, da tako prepričljivo in lepo poveš ter povsod oznanjaš to, kar si našel pri 40. letih. Naj te Jezus in Mati Božja varujeta in spremljata na vseh poteh tvojega življenja.

Marti Magajna v slovo

Pridi k nam, tihi večer, spusti na polje se mir in vetrc iz gorske doline, da obudi nam drage spomine.

Moje ime je Danica. V imenu molitvene skupine in v svojem imenu bi se rada zahvalila Marti. Naj vam razložim, zakaj. Ko sem v imenu molitvene skupine organizirala kosila za bolnike in ostarele rojake, mi je Marta vedno telefonirala in rekla, da naj ne skrbim za sladico, ker bo ona prinesla sladoled in kompot. In tako smo se vedno sladkali na njen račun. Nikoli ni hotela sprejeti niti centa. »To je moj dar,« je rekla.

O Marti bi rada povedala, da sva bili dolga leta skupaj članici igralske družine, kjer se je izkazala kot dobra igralka, bodisi v drami ali komediji. In bila je tudi pisateljica. Če je bila v igri kakšna vloga premalo ali preveč, je Marta znala »sfrizirati« besedilo tako, da je bil volk sit in koza cela.

Na zadnjem kosilu v Klubu Triglav, le dva dni prej, preden so jo odpeljali na intenzivno nego v bolnišnico, mi je rekla: »Poskrbi, prosim, za obvestila na Facebooku, jaz ne zmorem več.« Žal ji tega nisem mogla obljubiti.

Obljubim pa ti lahko, draga Marta, da bo spomin nate v naši skupnosti ostal živ, da bomo poskrbeli za tvojega moža Lojza, ki nam je drag prijatelj, in kateremu ob tvoji izgubi izrekam iskreno in globoko sožalje.

Čeprav se tako naglo staramo in imamo »na grbi« že lepo število let, nas smrt dragih ljudi vedno šokira in si želimo še en objem, en pogovor s pokojnikom. Tako si tudi zdajle želim, da bi ti lahko, draga Marta, še enkrat pogledala v oči, ti pri maši stisnila roko in ti rekla: »Mir s teboj«. Ti pa si mi z nasmehom odgovorila: »In s teboj, sinek«. Rada bi te še enkrat objela in ti povedala, da

te imam rada, in še enkrat bi rada kaj zasmodila na »šporhetu«, ko sem znala po eno uro klepetati s tabo po telefonu. Nama nikoli ni zmanjkalo »štrene«, kot pravimo. In ponavadi sva govorili o Vas, dragi rojaki, kaj vse je treba storiti za Vas. Vi ste bili Martini, in Marta je bila naša.

Hvala ti, draga prijateljica. Pogrešam te v mojem vsakdanu, vendar vem, da ti je ljubi Oče v nebesih pravičen sodnik, ki te je poklical k sebi, da si odpočiješ. Dragi Marta, na svidenje pri Bogu, ko pride tudi moj čas.

Ljubi kruhek

S prijatelji sem bila na kosilu v klubu in naročili smo pizze. Bile so dobre in čeprav imam slabe zobe, sem lačna zgrizljala tudi skorjico ob robovih. Prijateljica jo je pustila na krožniku. Ko je natakar že hotel odnesti krožnike z mize, se je tretja prijateljica oglasila: »Ne, ne odnesite tega krožnika, jaz bom to skorjico kruha pojedla!« Lastnica krožnika je bila huda, češ, kako si upa jesti ostanke v restavraciji ... (doma v družinskem krogu je čisto druga pesem). Meni pa se je zdelo normalno in sem tej »hudi« prijateljici rekla: »Pusti jo, ona rada je kruh in krajček s skorjico ima najrajši.«

Vam pa povem tole. Prijateljica, ki je pojedla ta kruh s tujega krožnika, je tudi verna. Ona kruh spoštuje. Samo pomislimo, koliko je lačnih. In ker hodi v cerkev, tudi ve, da sprejema kruh Božji. Zakaj bi torej moral biti kdo hud nanjo, če je pojedla tujo skorjico od pizze.

Majda, moj mali heroj

V začetku meseca marca je policija po televiziji na veliko oznanjala, da naj se v Merrylandsu pazimo, ker je na pohodu mlad črnc, ki sredi noči vlamlja v hiše, z nožem napada starejše ženske, jih posili in krade denar.

Svojim očem nisem mogla verjeti, ko sem pred hišo svoje sosede Majde Dežman Devlin zagledala kup policajev in prav hitro izvedela, da je bila ena od žrtev tega lopova tudi 87-letna Majda. Hvala Bogu je ni posilil, pač pa jo je le okradel in močno prestrašil. Tudi jaz bi se prestrašila in ne vem, če bi si še kdaj upala sama spat v hiši. Majda pa je bila res pogumna. Lopovu je celo ponudila zajtrk, spekla mu je toast. Hotela ga je pomiriti in pridobiti na času, saj ji je, medtem ko je on brskal po njeni hiši, uspelo poklicati policijo. Majdi res čestitam za junaštvo in Bogu sem hvaležna, da se ni zgodilo kaj hujšega, saj je bil lopov mlad osemnajstletni fant, ki je bil močno zadrogiran.

Majda bo, nekaj mesecev po vlomu, prodala hišo (19. septembra je praznovala 88. rojstni dan) in se iz Merrylandsa preselila v Retirement Village (varno dvosobno stanovanje) v Parramatto. Zelo mi je žal, da bom izgubila dobro sosedo in še Slovenko povrhu. Obljubila sem ji, da jo bom obiskovala. Rada pa bi si tudi sama ogledala to upokojsko vasico, ker moram tudi jaz pri 74 letih že misliti za naprej ... (da ne bi zdaj začela jamrat, kaj vse me boli). Z Božjo pomočjo bo vse dobro, za mojo drago Majdo in zame.

Mirko Cerovec

Mirko je star 76 let in ima veliko farmo v kraju Mudgee v NSW. Vprašala sem ga, kaj vse ima na tej farmi, in je rekel, da 40 krav. »In še kaj?« sem nadaljevala. »Ja, pa ženo,« se je prešerno nasmel (vedno se rad šali). Potem mi je pokazal slike sadnega drevja, ki ga je posadil na farmi. Slive, jabolka, češnje. Ima tudi pravo peč za peko pizze. Na vprašanje, če pizzo peče on ali žena, je odgovoril, da jo pečeta oba, in da zna tudi sam dobro kuhati. Mirko je marljiv delavec. Pri njegovih letih še vedno šest dni v tednu pleska Sydney Harbour Bridge. To dela že 33 let. Za to delo je navdušil tudi sinova Gorana in Jožeta. Z ženo Zorico imata še hčerko Kati. Živita v Wetherill Parku, nedaleč od Slovenskega

društva Sydney, kamor rada zahajata v veselo slovensko družbo, kadar le moreta. Mirku bi rada čestitala za marljivost, in da po televiziji in v časopisih, kjer ga večkrat omenjajo v zvezi z dolgoletno skrbjo za sydneyjski most, vedno pove, da je Slovenec. Tudi na ta način širi dober glas o svojem narodu.

Gospodinjski pouk

V osnovni šoli smo imeli gospodinjski in tehnični pouk. Učili smo se kuhanja, pomivanja posode, nakupovanja hrane in spoznavanja vrednih živil za naš organizem.

Fantje so se pri tem pouku dolgočasili. Deklice pa smo stokale, ko smo pri tehničnem pouku morale izdelovati platnice za knjige, pa lučko iz rafije ... Morale smo zvijati žico, lepiti, rezati papir in karton. Morale smo se učiti tudi moških del.

Mislim, da je bilo v šestem razredu, ko smo se pri gospodinjskem pouku učili, kako se naredi sadna kupa. Učiteljica me je poslala v bližnjo samopostrežno trgovino po smetano. Sadje smo otroci prinesli sami. Bila sem ubogljiv otrok. Ker v bližnji trgovini niso imeli smetane, sem hitela v drugo trgovino, pa v tretjo, dokler nisem ugotovila, da smetane ne bom nikjer našla in mi bodo sošolci, če se hitro ne vrnem v šolo, pojedli vso sadno solato. Gospodinjski pouk smo imeli takrat dve šolski uri. Ko sem se vrnila v razred, sem našla nasmejane sošolke in sošolce, kako režejo sadje, ga malo kradejo in vtaknejo kakšen košček v usta. Plaho sem stopila k učiteljici, ki sem jo imela rada, in ji rekla: »Smetane nikjer nimajo!«

»Že dobro, bomo pa brez nje!« mi je rekla in me poslala k sošolkam. Oddahnila sem si. Rezala sem lubenico in bila takrat zelo, zelo srečna.

Naš stric Jože Konda

Vsak mesec obiščem bolnike. Včasih greva s p. Darkom, največkrat greva z Olgo Konda ali pa grem sama. »Strica« Jožeta Kondo poznam že mnogo let, a doma sem ga obiskala enkrat, ko je bila njegova žena Jelka še živa, in zdaj, ko že nekaj časa ne more priti v našo cerkev.

Obraz mu je veselo zažarel, ko naju je z Olgo zagledal. In jaz, ki imam v sebi radovedno novinarsko žilico, sem ga vprašala, kdaj je bil rojen. Povedal mi je, da 20. marca 1929 v Gornji Lokvici v metliški župniji. Jože je zelo ponosen Belokranjec.

Z ženo Jelko (+ 2021) imata tri otroke: Jožico, Ido in Matija (kličejo ga Mich). Sin Mich živi z očetom in zanj lepo skrbi, prav tako drugi sorodniki. Pri 96 letih ga še niso poslali v dom starejših, kar se žal vse prepogosto dogaja, ko so mladi »prezaposleni«. Doma za ostarele se nekateri nikakor ne morejo navaditi in žalostni umrejo.

Ko obiskujem bolnike, vedno nosim s seboj podobice. Eno sem ponudila tudi stricu Jožetu, pa se mi je lepo zahvalil in rekel, da jih ima veliko in da mi bo on nekaj pokazal. Počasi je vstal in mi pokazal črno-belo podobico v okvirju, ki mu jo je podaril njegov oče. »In zdaj pojdi z menoj!« mi je rekel in me s počasnimi koraki peljal v svojo spalnico. »Poglej to podobo brezjanske Matere Božje! Barva je že malo obledela. Nama z ženo Jelko jo je podaril p. Bernard Ambrožič, ki je pri Bogu že od leta 1973. Za noben denar ne bi te podobe zamenjal za kako drugo sliko. Mati z Brezij me varuje!«

Solze so mi stopile v oči, ko sem ga poslušala. Rekel je še: »Verjamem v moč molitve rožnega venca in bi se rad pridružil vaši molitveni skupini Srca Jezusovega. Žal pa že dvajset let ne vozim avtomobila in do naše slovenske cerkve je predalet. Največkrat molim kar sam, in svoje starostne težave darujem za našo mladino in za druge potrebe. Tebi pa podarim rožni venec iz Svete dežele, ki ima veliko moč, če ga boš rada molila. Podarim ti tudi sliko brezjanske Matere Božje; nekoč je bila priložena časopisu *Družina*, ki ga redno berem. Podari jo nekemu, saj jo ti gotovo že imaš.«

Stric Jože je poduhovljen mož, iz katerega sijeta dobrota in mir. Z Olgo ga bova radi še kdaj obiskali in upam, da bomo takrat skupaj sklenili roke za vsaj eno desetko.

Ob očetovem grobu

Pesem je napisal Ulčarjev France iz Zgornjega Medvedjega Sela, ki je bratranec naše rojakinje Jožice Gerden iz Mildure. To pesem je posvetil svojemu očetu Francetu Huču, ki je šel v Ameriko za zaslužkom in se vrnil domov bolan (rojen leta 1886, umrl 21. januarja 1951). Takole gre:

Tvoja pot je zdaj končana,
prišel k dragim si domov,
rodna zemlja prerahljana
joka spev ti večno nov.

Spev o jagnedi visoki,
ki pred hišo še stoji,
kjer si z bratskimi otroki
živel svoje prve dni.

Spev o gmajni, lazu, griču,
kjer spominčice cveto,
spev o slavcu, drobnem ptiču,
ki žgolet je nad vasjo.

In še dalje pesem sega:
v šolo, v gore – v trni svet,
preko Pravdovega brega
čez Atlantik v novi svet.

Tamkaj Cleveland jekleni
pil ti sončne je moči,
bolj kot nekdam grič peščeni
v rjavih brazdah mladih dni.

Težko delo in trpljenje
nudil ti je tuji kraj,
klicalo te je življenje,
vrnil si se v stari kraj.

Še v Galiciji prostrani
si z rojaki krvavel,
angel ti je stal ob strani,
srečno vse si pretrpel.

In po letih teh grozote,
sinjil spet je novi dan,
s skušnjavami namesto dote
stopil si v zakonski stan.

Vse slabo se je zvrstilo,
ti prineslo delež svoj -
dom, družino zagrnilo,
vsi trpeli smo s teboj!

Jasne je nedelje bilo:
pešale so ti moči.
Sonce je za hrib tonilo,
z njim zatisnil si oči.

Boj ti bilo je življenje.
Zdaj uživaš trajni mir:
na prestano ti trpljenje
sije prave sreče vir.

Oče, oče! Dragi oče,
nekdam bomo skupaj spet,
ko poklical večni Oče
nas bo k sebi v rajski svet!

Tvoj sin France Huč

Prihod v Avstralijo (3) Tonček Tona Anton Resnik

Devetnajstega junija 1958 je ladja *Castel Felice* priplula v bližino Fremantla. Ker je bilo sredi noči, se je zasidrila zunaj na morju. Naslednji dan, 20. junija 1958, smo pristali v pristanišču, kjer smo morali skozi migracijsko kontrolo. Migracijski uradniki so bili še kar prijazni, dali so mi kartico za stalno naselitev. V pristanišču sta me pričakala moj bratranec Franjo Komar in njegov prijatelj Dany Doljak.

Preden nadaljujem, naj še omenim, kje smo pluli. Od severne Nemčije smo šli skozi Gibraltarska vrata od tam pa skozi Sueški prekop, kjer so našo ladjo obkolili trgovci z majhnimi čolni. Radi bi nam čimveč prodali, a kaj, ko nismo imeli denarja. Nato se je ladja ustavila v Adenu (Jemen). Tam ni bilo trgovcev. Nadaljevali smo pot proti Indijskemu oceanu. Nekje na sredi oceana nas je ujelo veliko neurje. Ladjo je metalo gor in dol, kot da bi bila čolniček; seveda je obračalo tudi naše želodce.

Pa se vrnimo v Fremantle. Bratranec in njegov prijatelj sta me peljala v kakih 70 km oddaljeno vas Wundowie, kjer sta bila oba zaposlena pri *Charcoal Iron steel industry*. Pri tem podjetju je Franjo vprašal, če imajo delo tudi zame. Sprva so rekli, da bom dobil neko lažje delo, potem pa sem čakal deset dni in ni bilo nič iz tega. Franjo je šel spet vprašat, in rekli so mu, da če hočem delo takoj, bom moral v gozd žagat drva za oglje, ki ga nujno potrebujemo. Sekretar pri tem podjetju je bil tudi pri *Good Neighbour Councilu*, ustanovi za pomoč emigrantom. Rekel mi je, da potrebuje nekoga, ki bi

mu za hišo pograbil listje in malo obrezal grmovje. Rade volje sem se odločil za to. Delal sem dve uri in dal mi je en funt. In kaj se je takrat dobilo za en funt? Komplet obleka za delo v gozdu in težki usnjeni čevlji so stali funt in pol ali 30 šilingov.

Kdo bi si mislil, da v majhni podeželski vasi najdeš tudi Slovence. Poleg mojega bratranca Franja Komarja so bili tam še Zdravko Kristanič z družino, Franc Hvala z družino, ter Frank Volk z družino – ta je prišel v Avstralijo še pred drugo svetovno vojno. Frank je bil zaposlen pri podjetju kot kovač, tudi meni je naredil vse orodje, ki sem ga potreboval za delo v gozdu: težko sekiro za cepljenje drv, zavit akelj z rinko in železno »štango« za obračanje velikih hlodov.

Posebno me je presenetil Frankov primorski dialekt (doma je bil iz Trnovega pri Gorici), ker sem mislil, da ne zna slovensko, saj je bil poročen z Irko. Da se spoznam z delom v gozdu, so me za en dan poslali k rojaku Franku Hvali, da sem mu pomagal cepiti drva, ki niso smela biti debelejša kot 30 do 40 cm (premer). Hvala je vsak dan nažagal osem do deset ton drv. Meni je potem tako imenovani *bush superintendent* ali gozdni nadzornik pripeljal mobilno cirkularko. Vanjo je bil vgrajen štiritaktni motor BSA, ki so ga Angleži imeli v motornem kolesu. Meni se je ta stvar zdela nevarna, a kaj hočemo, brez dela ni jela. Zelo previden bom moral biti, sem si mislil, da si ne odrežem noge ali roke, kot se je nekaterim že zgodilo.

Tiste čase, pod Menziesovo liberalno vlado, ni bilo denarne pomoči za brezposelne; če bi bilo tako, kot je danes, potem tega dela ne bi sprejel.

Ker nisem imel prakse in ker sem delal previdno sem prvi dve plači oz. prvi mesec zaslužil komaj 36 funtov neto. Živel sem pri bratrancu in mu plačal za hrano po šest funtov na mesec. Bratranec je bil poročen z Avstralko, ki je rada

pogledala v kozarec. Vsak dan je popila dva litra in pol likerja *sweet sherry*. Kuhala je kar dobro, ker je že prej delala v neki menzi. Za malico v gozdu mi je naredila dva tanka sendviča s salamo. To pa za gozdnega delavca ni bilo zadosti. Moja nažagana drva je podjetju, kjer so jih predelali v oglje, vozil Italijan Alex Rinaldi. Opazil je, da sem vsak dan šibkejši, in mi rekel, naj zapustim bratranca in grem živet po svoje. Tako si bom lahko kupil in jedel, kar si bom želel. In res sem pred božičem leta 1958 dobil od podjetja hišico z elektriko in vodo. Kupil sem hladilnik in majhno električno pečico. V hiški je bila tudi peč na drva. Pozneje sem kupil tudi črnobeli televizor, ki so ga

vsako popoldne po šoli prišli gledat otroci evropskih staršev, tudi Ana in Joško Kristanič. Posedli so se na tla in mi niso bili prav nič v napoto, še zabavali so me. Napeto so gledali otroške risanke z Miki miško. Da bi prišli otroci gledat televizijo k enemu samcu, bi bil danes greh, sicer pa jih nisem vabil, ampak so se povabili sami, in njihovi starši so mi zaupali.

Od gozdne narave sem se precej naučil. Poleti v gozdu ni bilo vode, zato smo jo delavci nosili v posebnih vrečah ali *water bags*, ki so bile iz lanenega platna in so držale tri do štiri litre. Imele so ročaj za prenašanje ali obešanje in pipo z zamaškom. Zjutraj, ko sem prišel v gozd, sem to vrečo z vodo obesil v kakšen grm, da ni bila na soncu. In ko sem bil žejen, je bila vreča vsa rjava od čebel, ki so srkale vodo. Ko sem pil, so čebele lazile okoli mojih ust, a nikoli me niti ena ni pičila. Opazil sem, da je to zelo pametna živalca, ki se je zavedala, da meni krade vodo. Seveda je vreča zdržala samo eno sezono, potem so jo čebele preluknjale. Drugače pa je bilo, če sem žagal votel hloď, v katerem so bivale čebele. Takrat sem moral bežati tudi 50 metrov. Včasih, ko sem prišel domov, me žena ni niti poznala, ker sem bil ves zatečen od pikov, za povrh pa še črn od oglja.

Kako pa je bilo s kačami? Na začetku sem jih ubijal, potem pa sem si premislil. Ko sem na hlodu počival, prileze kača in se ustavi zraven mene. Gledava se v oči in ko je videla, da se nisem nič vznemiril, je šla svojo pot. Bralce *Misli* bi rad opozoril, da če vidijo kačo, ki jim je v napoto, in je ne morejo pokončati z enim udarcem, naj jo pustijo pri miru in pokličejo človeka, ki se mu reče *snake catcher*. Pičil me je tudi škorpion, ko sem z roko prijel odžagano poleno. Pičil me je v dlan in kljub temu, da je bil zelo majhen, me je močno zbolelo.

V gozdu je bilo tudi smeha. Enkrat sem sedel na štoru in malical, okrog je bilo pa grmovje. Naenkrat zaslišim, da nekaj leti proti meni »tomp, tomp, tomp«.

Frank Hvala, Tone Resnik in sedem ton drv

Dva metra stran se ustavita kenguruja (samca). Primeta se s prednjimi nogami oz. kremplji in se klofutata, potem se pa začneta z zadnjimi nogami brcati v trebuh, repa pa imata za podporo. Dlaka je letela tudi po meni. Zanimive so bile tudi divje papige – kako dobro so se naučile cviljenja naših cirkulark.

Delo v gozdu ni bilo dobro plačano. Od začetka so plačali samo devet do 12 šilingov po toni, tako sem zaslužil okoli tri funte neto na dan. Vsekakor pa ni bilo slabo, saj sem na 14 dni dal komaj tri funte za hrano. Po kakih treh letih samotarjenja in garanja v gozdu mi je postalo dolgčas po domovini, in če bi šlo po suhem, bi šel kar peš domov. Kakor sem na začetku govoril, da grem v tujino za večjim kosom kruha, sem takoj po prihodu v Avstralijo izkusil, da bo treba za večji kos kruha trikrat več truda kot v domovini. Leta 1963 sem vzel avstralsko državljanstvo, ker sem mislil iti domov na dopust, in vzel sem tudi avstralski potni list; v Avstralijo sem prišel z avstrijskim potnim listom, ki so mi ga vzeli.

Leta 1964–65 je moja drva nalagal in vozil Italijan Nino Gato, doma iz Verone. Bila sta še dva Italijana, s katerimi so imeli skupno podjetje. Imeli so tri kamione in vozili tudi hlode za na žago. Vsi trije so bili dobri do mene in lepo smo se razumeli. Ko sem marca leta 1965 dal odpoved, mi je Nino dejal, naj mu sporočim, kadar se bom mislil vrniti, mogoče z življenjsko družico, da me bo prišel čakati v пристanišče. Nino je bil kasneje tudi krstni boter mojemu sinu Filipu.

Konec marca leta 1965 sem šel v Perth in pri potniški agenciji *Merizi* rezerviral vozovnici za ladjo *Marconi* do Genove in vlak do Stuttgarta, kamor sem nameraval iti obiskat strica v 50 km oddaljeni Heilbronn. Iz Fremantla smo odpluli sredi aprila. Na poti proti Singapurju sva se spoprijateljila z Nemcem, ki je priplul iz Sydneyja in je bil sam tako kot jaz. V Singapurju sva najela taksi, ki naju je vse popoldne vozil po mestu od trgovine do trgovine in po raznih lokalih. Plačala sva mu šest funtov. Na plovbi od Singapurja proti Evropi sem nekje sredi Indijskega

oceana spoznal še Slovenca in Madžarko, ki se je po pismih poročila z nekom iz Sydneyja. Ko je prišla tja, ni bilo tako, kot je pričakovala, zato se je vračala nazaj na Madžarsko. Po dveh tednih smo prispeli v Genovo.

Ko sem v Perthu rezerviral in plačal pot, me je lastnik agencije *Merizi* prosil, če bi v Genovi pozdravil njegovega prijatelja, ki je imel nekoč v Perthu veliko restavracijo, ki jo je prodal in kupil hotel v Genovi. Iz пристanišča sem šel v mesto in na bregu nad mestom zagledal velik napis »Hotel Basilea«. Od tam je bil krasen razgled na mesto in na morje. Vprašal sem za šefa in prišel je mož, star kakšnih 50 let. Predstavila sva se drug drugemu in povabil me je v posebno sobo, kjer sva začela dolgo debato, saj ga je zelo zanimalo, kako je zdaj v Perthu. Kasneje sem si naročil kosilo in gospodar se mi je pridružil z buteljko dobrega vina. Pozno zvečer sem se z vlakom odpeljal proti Nemčiji. Naslednje jutro smo prispeli v Švico in se peljali po dolini, kjer so cvetele češnje, v ozadju pa so bile Alpe odete v snežno odejo. Res slikovita pokrajina. Opoldne smo prispeli v Stuttgart, kjer sem moral prestopiti na vlak za Heilbronn. Ko smo prispeli tja, sta me na postaji čakala stric in njegov zet, ki sta me odpeljala v njihovo stanovanje.

V Heilbronnju sem ostal tri tedne. Vedel sem, da si bom moral popraviti zobe, zato sem o tem govoril s teto Magdo, ki mi je svetovala svojega zobozdravnika. Pregledal mi je zobe in dejal, da potrebujem dva mostička, enega zgoraj in enega spodaj. Predračun je bil za domačine 1.100 mark, zame, ki sem bil tujec, pa je bil pripravljen opraviti delo za 800 mark. Dodal je še, da se bo zelo potrudil in dal najboljše zlato. In res, zgornji mostiček po šestdesetih letih še vedno drži.

Tiste čase še ni bilo kreditnih kartic. Preden sem se odpravil na pot, sem šel v banko, kjer sem imel shranjen denar, in prosil, če mi lahko izdajo potovalne čeke. Ker sem jim rekel, da imam v Nemčiji namen kupiti tudi avto, so mi izdali še *Letter of credit*. V Heilbronnju sem šel na banko vprašati, če mi lahko od tega, kar je napisano na listu, izdajo še 7.000 mark v gotovini. Uslužbenec je vzel veliko knjigo, kjer so bili podpisi direktorjev vseh večjih bank, tudi direktorja iz podeželske ANZ banke v Northamu, kjer je bilo pismo izdano. Ko je videl, da se podpis ujema, mi je naštel gotovino. Kupil sem avto za 6.000 mark. Takoj po prihodu v Evropo in po pičlih sedmih letih odsotnosti sem opazil, koliko v Avstraliji zaostajamo v vsem, tudi v tehnologiji in modi. V Perthu sem si na primer ob odhodu kupil nove usnjene čevlje,

Moj prvi avto

ki so imeli na peti in prstih pribito majhno kovinsko ploščico. Ko sem v stričevem stanovanju hodil po stopnicah, je vse odmevalo. Teta Magda mi je rekla, da se ljudje v bloku, ker delajo ponoči in podnevi spijo, pritožujejo nad ropotom čevljev. Dejal sem, da bom šel takoj v trgovino po nove čevlje. Kupil sem si zelo lahke usnjene čevlje, ki se jim je reklo *mercedes*. Tisti zadnji teden bivanja v Heilbronnu sem izkoristil za nakupe. Za avto sem kupil prvo pomoč, zase pa dve najboljši moški obleki, ki sta stali 420 mark ali manj kot 50 avstralskih funtov. Za avstralske funte so takrat plačevali po devet mark, za angleške pa 11. Kupil sem tudi zemljevid srednje Evrope, da bom znal priti do Slovenije.

Prve dni junija smo se v Heilbronnu poslovili in krenil sem na pot. Mislil sem, da bom enkrat po kosilu že v Sloveniji. Peljal sem se proti Stuttgartu in naprej proti Münchnu, kjer sem moral voziti skozi center, ker se je avtocesta začela šele na jugu mesta. Tam je pisalo, da je do Salzburga 120 km. Zelo lepa cesta, volana sploh ni bilo treba obračati. Ko sem prišel na avstrijsko mejo, sem si kar oddahnil, češ, zdaj sem pa že blizu Slovenije. Parkiram avto in k meni pride kontrolor potnih listov. Tukaj pa je nastal problem. Vzel mi je avstralski potni list in ga odnesel v pisarno. V avtu sem ga čakal najmanj 20 minut, potem sem šel za njim. Pred sabo je imel debelo knjigo in na odprti strani je pisalo »Siedlung 117 Asten« in moj priimek. Začela se je prava kalvarija. Uradnik mi je rekel, da za Avstrijo potrebujem vizo. Odgovoril sem mu, da mi je bilo rečeno, da lahko z avstralskim potnim listom potujem po vsej zahodni Evropi. Nič ni hotel slišati o tem in je vztrajal pri svojem. Moral sem nazaj v München na avstrijsko ambasado po vizo. Tam pa so mi rekli, da če me niso pustili čez mejo z avstralskim potnim listom, mi tudi vize ne morejo izdati. Počutil sem se kot kakšen kriminallec. Takrat je imela Anglija večji vpliv na Avstralijo, zato sem stopil še na angleško ambasado, pa tudi tam ni bilo uspeha. Avstralija v Münchnu ni imela svoje ambasade, ampak nekakšen center (*Australian Mission*), kjer so delale mlade smrklice, ki niso ničesar vedele.

Razočaran se podam na začetek avtoceste, kjer je bila na informacijah mlada ženska. Povedal sem ji svojo zgodbo. Svetovala mi je, da naj prodam avto in z letalom odletim v Slovenijo. In še, da naj si prenočišče poiščem na podeželju, ker je v mestu veliko dražje. Odpeljal sem se kakih 30 km južno od mesta in ob cesti zagledal znak Holzkirchen 5 km. Zavijem desno in ob cesti zagledam starejšo gospo, ki je pešačila. Takrat se je ulilo kot iz škafe. Ustavil sem avto, odprl vrata in ji rekel, naj vstopi, da ne bo vsa premočena. Ko sva se pripeljala v vas, sem jo vprašal, če mogoče ve, kje bi lahko prespal. Rekla mi je, da v gostilni, ki so jo upravljale katoliške sestre. Stopil sem tja vprašat za prenočišče. Starejša sestra me je peljala do sobe, kjer sem pustil prtljago, avto pa sem parkiral na njihovem parkirišču. Zgradba je bila stara najmanj 500 let in je verjetno pripadala samostanu. Čas je bil za večerjo, zato sem šel jest. Hrana je bila enaka kot v Sloveniji. Soba z zajtrkom je stala en angleški funt. Spal sem kot dojenček, ker je bila postelja zelo udobna. Po zajtrku sem se vrnil v sobo, razgrnil zemljevid po postelji in naredil načrt, kje se bom moral peljati, da pridem v Slovenijo. Moral

bom skozi Švico in Italijo. Vzel sem kos papirja in zapisal imena vasi in mest, ki so bila na moji poti. Papir sem vtaknil v žep na srajci, da bom med vožnjo preveril, če sem na pravi poti.

Ko sem na Bavarskem prišel v mesto Bad Tölz, sem parkiral pred Fordovo mehanično delavnico, ki je imela bencinsko črpalko. Ko sem natočil bencin, sem srečal upravnika črpalke in mu povedal včerajšnjo prigodo. Svetoval mi je, naj še enkrat poskusim prečkati mejo v Avstrijo, ker je tukaj oddaljena le dobrih 17 km. Morda mi bo uspelo, drugače pa bom šel po poti, ki sem jo načrtoval. Na srečo sem ga poslušal in ni mi bilo žal. Vozil sem proti Tirolam ob nekem jezeru. Res sem hitro prišel do obmejne zapornice. K meni sta prišla mlada policaja in vzkliknila: »O von Australien!« Eden od njiju je pogledal moj potni list. Stiskal sem zobe in upal, da ne bo odprl tiste strani, ki so jo prejšnji dan prečrtali z rdečim. Na srečo je pogledal le prvo stran, kjer je bila slika. Potem sta mi zaželela srečno pot. Najraje bi zavriskal od veselja. Nadaljeval sem skozi lepe Tirole in prišel v neko kotlino, kjer je pred tunelom čakal vlak. Po vrsti smo zapeljali avtomobile nanj. Ob čakanju mi je na radiu uspelo dobiti Radio Ljubljana. Proti večeru smo iz tunela prišli nekje nad Beljakom.

V Beljak sem prispel, ko je bila že tema. Zgrešil sem cesto za Podkoren in se znašel na italijanski meji. Odpeljal sem se nazaj v Beljak in vprašal starejšega policaja, kje je odcep za Jugoslavijo. Rekel mi je, naj zapeljem sto metrov nazaj in bom na levo videl odcep. Bila je noč in res je bilo slabo označeno. Ob devetih sem prišel do Podkorena. Pred zapornico so me pozdravili avstrijski policaji in brskali po potnem listu. Spustili so me naprej do jugoslovanske kontrole. Ko torej pridem na slovensko stran, stopi k meni moški v rjavi uniformi in me pozdravi: »Dober večer.« Zame je bil ta pozdrav nekaj posebnega, ker lepe

slovenske besede nisem slišal že sedem let. V oči so mi prišle solze. Vprašal me je, ali imam veliko daril. Odgovoril sem, da imam največ svoje prtljage. Sploh ni zahteval, da odprem prtljažnik. Zaželel mi je le še srečno pot. Ob 22.30 sem končno prispel v Kamnik.

Med bivanjem v Sloveniji sem poleg obiskov sorodnikov in prijateljev rad hodil v hribe ter na divji lov, kar me veseli že od rane mladosti.

Jeseni leta 1965 sem spoznal tudi življenjsko družico Štefko in 29. januarja 1966 sva se pri -15 stopinjah Celzija poročila. Na začetku junija 1966 sva ujela ladjo *Marconi Felice*, ki naju je spet pripeljala v Fremantle, kjer naju je čakal Nino Gato, kot je obljubil, ko sem odhajal. Nino naju je nato odpeljal v trgovino s pohištvom (seveda italijansko) z zelo ugodnimi cenami, nato pa nazaj v vas Wundowie, kjer sva prvo noč prespala pri Kristančičevih. Naslednji dan so nama pripeljali vso opremo in postavili montažno državno hišo, za katero sem na dan plačal en dolar najemnine. Ob vrnitvi me je čakalo tudi delo, le plače so bile v dolarjih, ker so med mojo odsotnostjo zamenjali valuto.

V vasi Wundowie je bilo kar prijetno živeti, le talilnica železa je malo onesnaževala zrak. Tam sta se nama rodila dva otroka: hči Mojca-Mary in sin Filip. Leta 1978 smo se preselili v svojo hišo v Middle Swan, predmestje Perth, kjer živiva z ženo še danes. Istega leta se nas je tukaj zbralo 50 Slovencev in ustanovili smo Slovensko društvo Perth, ki še vedno deluje, čeprav smo člani samo starejši.

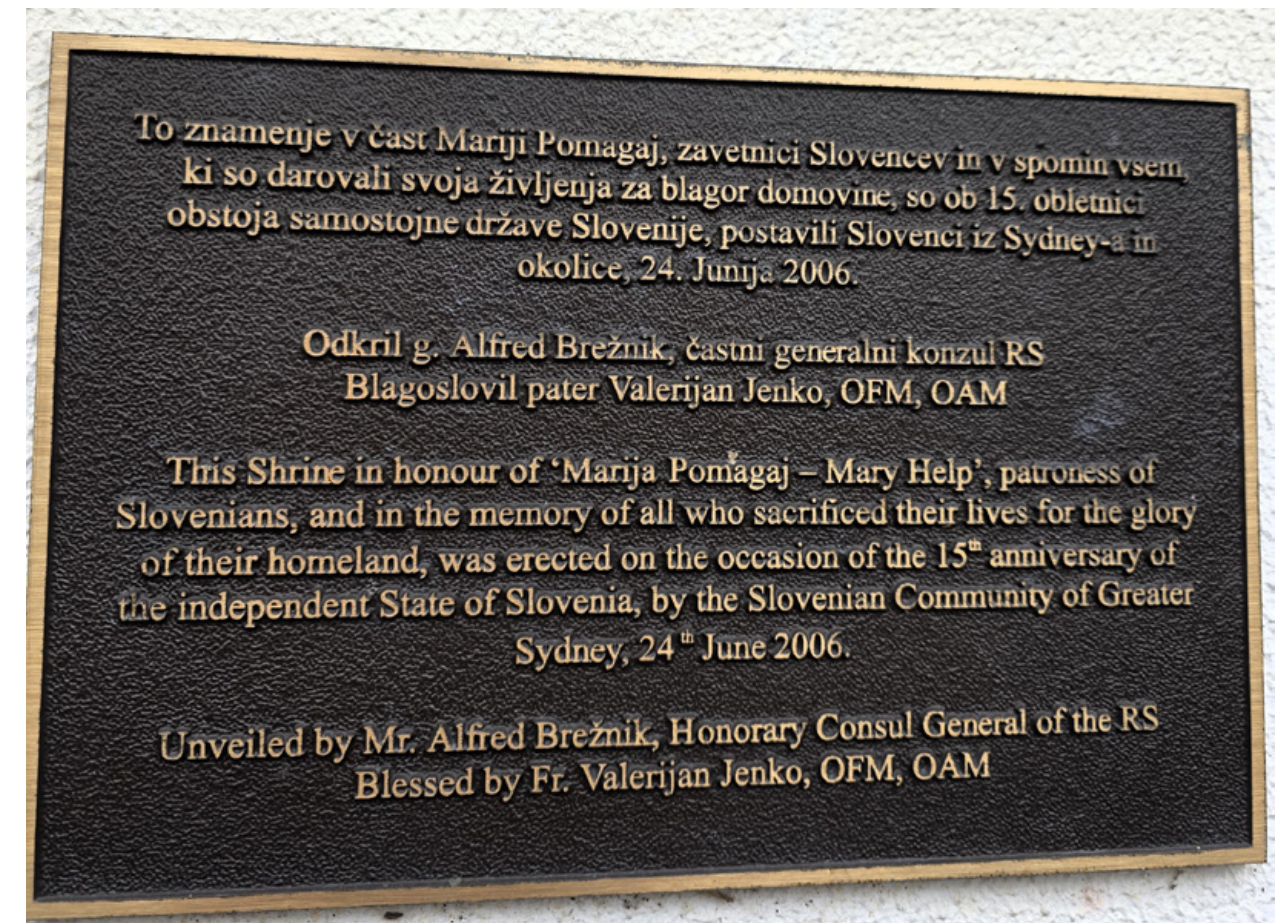
Lep pozdrav vsem bralcem *Misli*.

Družina leta 1976

Our Little Chapel: Mary's Light Still Shines in Wetherill Park

On the peaceful grounds of the Slovene Association Sydney in Wetherill Park stands a cherished symbol of faith and heritage—the Marian shrine, or *kapelica*, affectionately known to us as our little chapel. Dedicated to Mary, the Hope of Slovenian Christians, it was constructed and blessed on 24 June 2006 by the late Father Valerijan Jenko, whose Franciscan humility and kindness touched many lives.

The shrine was built through the devotion and generosity of numerous members of our community, who contributed both financially and through their labour. Their collective effort gave life to something far greater than bricks and mortar: a visible sign of faith, gratitude, and unity among Slovenian Catholics in Sydney.

For many years, Mr and Mrs Truden have lovingly cared for our little chapel and its surrounding garden. Their dedication – cleaning, maintaining, and lighting candles in memory of our dearly departed – has kept the shrine alive as a place of

quiet reflection and remembrance. In the spirit of St Francis, their humble service has been a prayer in itself.

Recently, Mrs Jozica Truden asked our Secretary, Mrs Andrea Andrejaš, to continue this meaningful work, as she is no longer able to do so herself. With heartfelt gratitude, Mrs Truden showed Andrea how she carefully protects the interior when lighting candles, placing them inside glass jars to safeguard the shrine while keeping the light of devotion alive. In this simple exchange, a beautiful tradition of care has been handed from one generation to the next – a living sign of faith being renewed through love and service.

Today, the shrine shines anew thanks also to the dedicated work of Mr Vinko (Bill) Žižek, who lovingly restored its aged roof to a beautiful new finish. His craftsmanship and generosity have ensured that our Marian shrine remains a place of dignity and grace for years to come.

Surrounded by its well-tended garden and gentle fence, the shrine continues to draw visitors who pause to pray, reflect, or simply rest in Mary's quiet presence. It reminds us that even a small space, when cared for with love, can become a source of peace and renewal for an entire community.

May Mary, the Hope of Slovenian Christians, continue to watch over all who visit our little chapel, and may her light guide us ever closer to Christ, in faith, hope, and love.

Danica Šajn

Lili Novy

24. 12. 1885–7. 3. 1958

VSE TEČE

Vse teče, nič se ne povrne
in nič ne pride več nazaj;
nikoli val se ne obrne,
sijoča zvezda se utrne,
v temi zgubi se njen sijaj.

Mi smo kakor na palubi
in plovemo v neznano stran;
zato trenutka ne izgubi
in, kar s teboj potúje, ljubi,
doklèr ti svetli čas je dan.

Predana bitja glej, otroke,
mladóst, ki vre in ki trpi;
glej trud možá, glej stare rôke
in luč ljubezni pregloboke:
glej svoje matere oči.

Še kar se tebi v prsih skriva,
vse: up in borbo, strast, bridkóst,
kar hraniš kakor dobra njiva,
kar mēdlo v tebi se preлива,
vse glej in ljubi vso skrivnost.

A glej na vse kot iz daljine,
kot da že nič več tvoje ni,
kot da bi gledal na spomine,
na ladjo, ki s teboj izgine,
na luč, ki se v meglí gubi.

MATICA POKOJNIH

Od novembra 2024 do novembra 2025

Imena in podatki o rojstvu in smrti pokojnih rojakov, od katerih smo se poslovali v zadnjem letu ali šele zdaj izvedeli za njihovo smrt.

AUSTRALIAN CAPITAL TERRITORY

IVANKA MEDVED, roj. KARNIČNIK
r. 24. 12. 1936 Dravograd
u. 28. 6. 2023 Canberra

ANTON MEDVED
r. 19. 2. 1939 Pišece
u. 21. 11. 2024 Canberra

ANNA MARIJA STREHAR, r. VALETIČ
r. 26. 7. 1934 Male Mune, Hrvaška
u. 28. 3. 2025 Belconnen

VIKTOR ROKO RUTAR
r. 27. 1. 1935 Zabiče
u. 2. 8. 2025 Canberra

NEW SOUTH WALES

ŠTEFA MIKLAVC
r. 29. 8. 1926 Maribor
u. 2. 6. 2008 Sydney

ALOJZ KRIŽMAN
r. 14. 10. 1930
u. 2. 5. 2019 Sydney

JOŽEF MARKOČIČ
r. 27. 7. 1936
u. 5. 1. 2024 Sydney

MARIA DELLE VEDOVE
r. 20. 9. 1931
u. 9. 4. 2024 Sydney

FRANCISCA KRIŽMAN
r. 3. 12. 1934
u. 20. 4. 2024 Sydney

ANGELA JAMŠEK, r. LOKAR
r. 21. 2. 1937 Ljubljana
u. 11. 11. 2024 Oatlands

CVETKA STARIHA, r. SKALA
r. 19. 2. 1935 Krvavčji Vrh
u. 27. 11. 2024 Greenwich

NADA GOJAK, r. BERGANT
r. 7. 1. 1947 Maribor
u. 3. 12. 2024 Leichardt

IVANKA ZADEL, r. UDOVIČ
r. 1. 7. 1937 Koritnice
u. 6. 12. 2024 Wollongong

EMILIJA RUTAR, r. QUALIZZA
r. 15. 9. 1930 Polizza v Benečiji (Italija)
u. 24. 12. 2024 Westmead

HENRIK JURIŠEVIČ st.
r. 1. 6. 1938 Juršče pri Pivki
u. 28. 12. 2024 Liverpool

SLAVA SAMSA, r. KOCIJANČIČ
r. 13. 4. 1939 Hrastovlje
u. 6. 1. 2025 Prairiewood

KARLO LENARČIČ
r. 15. 6. 1929 Narin pri Pivki
u. 7. 1. 2025 Concord

VERA KOCIJANČIČ, r. BUTINAR
r. 15. 7. 1934 Pregarje
u. 25. 1. 2025 Greenwich

HENRIK JURIŠEVIČ ml.
r. 11. 9. 1959 Sydney
u. 13. 2. 2025 Westmead

MARIJA FABJANČIČ, r. GUSTINČIČ
r. 24. 10. 1937 Rjavče
u. 1. 3. 2025 Liverpool

GRACIJAN SMOTLAK
r. 15. 12. 1932 Mačkolje pri Trstu
u. 3. 3. 2025 Frenchs Forest

MITJA TOMAŽIN
r. 7. 3. 1969 Kranj
u. 4. 3. 2025 Greta

MARIO ZADEL
r. 14. 7. 1936 Juršče pri Pivki
u. 5. 3. 2025 Sutherland

MARTHA MAGAJNA, r. SMUK
r. 25. 1. 1939 Bevke pri Vrhniku
u. 6. 3. 2025 Liverpool

ANGELO DESKOVIČ
r. 13. 7. 1935 Dragozetići, Hrvaška
u. 7. 3. 2025 Dural

GRACIJAN SMOTLAK
r. 15. 12. 1932 Mačkolje
u. 3. 3. 2025 Frenchs Forest

DRAGICA VALENČIČ, r. KUŠČER
r. 1. 1. 1938 Borjana
u. 15. 3. 2025 Concord

MIRANDA TULL, r. GROPAJC
r. 22. 9. 1932 Dolina pri Trstu
u. 25. 3. 2025 Wollongong

JOŽE KUČKO
r. 5. 1. 1943 Nedelica
u. 24. 3. 2025 Edensor Park

VLADIMIR BREKAN
r. 12. 11. 1938 Šentjanž na Dolenjskem
u. 1. 4. 2025 New Lambton Heights

IVAN KRNEL
r. 14. 9. 1938 Koritnice
u. 9. 4. 2025 Burwood Heights

JANEZ MAUKO
r. 24. 12. 1931 Murščak
u. 17. 4. 2025 Campbelltown

IVAN GOJAK
r. 24. 6. 1933 Dole pri Škofljici
u. 23. 4. 2025 Concord

BARBARA – BARICA BRODNIK, r. RAJK
r. 26. 11. 1939 Bojanja vas
u. 1. 5. 2025 Bulli

IVANKA VALENČIČ, r. SKOK
r. 13. 11. 1938 Mereče
u. 27. 5. 2025 Bella Vista

STANISLAV MAKOTER
r. 28. 3. 1941 Mota
u. 5. 6. 2025 Penrith

PAVLA ZACCARIA, r. NOVAK
r. 27. 6. 1934 Nabrežina pri Trstu
u. 14. 6. 2025 Auburn

KARL ILIJAŠ
r. 25. 4. 1941 Račice
u. 17. 6. 2025 Gosford

FRANC VERTEL
r. 13. 3. 1931 Podgraje
u. 2. 7. 2025 Kogarah

VASILKA MEZGEC

r. 1940 Makedonija
u. 9. 7. 2025 Corrimal

ALOJZ – ALEX VARGA

r. 26. 8. 1946 Budinci
u. 19. 7. 2025 Warabrook

VERONIKA – VERA KRAJNIK (KRAYNIK)

r. 11. 1. 1936 Srednja Bistrica
u. 22. 7. 2025 Bowral

EMIL KAPELJ

r. 7. 9. 1933 Nova Sušica
u. 30. 7. 2025 Bankstown

MARIČKA RITLOP, r. REBRICA

r. 17. 6. 1936 Srednja Bistrica
u. 4. 8. 2025 Belrose

DANILO PIRJEVEC, r. BAVCON

r. 10. 11. 1923 Selo pri Črničah
u. 10. 8. 2025 Croydon

VLADO STRAŠEK

r. 24. 4. 1937 Slovenija
u. 13. 8. 2025 Lightning Ridge

BRANKO PEZDIRC

r. 4. 12. 1935 Drašiči
u. 14. 8. 2025 Auburn

ROZA KAVAŠ, r. ŠKAFAR

r. 21. 1. 1930 Odranci
u. 19. 8. 2025 Sutherland

ALBINA BEZJAK, r. MIHALIČ

r. 10. 5. 1928 Boreci
u. 19. 8. 2025 Randwick

ANICA ŠAJN, r. MILAVEC

r. 16. 2. 1937 Mala Bukovica
u. 21. 8. 2025 Georges Hall

VINCENZO MATANI

r. 5. 4. 1935 Konač na Cresu, Hrvaška
u. 29. 8. 2025 Casula

ALBIN ŠUBER

r. 27. 7. 1937 Artviže
u. 11. 9. 2025 Harrington Park

MIROSLAVA – MIRA PEČAR, r. DOLŠEK

r. 11. 4. 1935 Srednik
u. 18. 9. 2025 Fairfield

MARIJA ŽIC, r. BUBNIČ

r. 24. 8. 1928 Pregarje
u. 26. 9. 2025 Liverpool

FRANCKA ŠKORNIK, r. ŠTEFANEC

r. 22. 4. 1934 Veržej
u. 3. 10. 2025 Bankstown

QUEENSLAND

DORA VODOPIVEC, r. GOMINŠEK

r. 22. 12. 1925 Gorica
u. 16. 12. 2024 Brisbane

STANKO ZADRAVEC

r. 18. 6. 1934 Maribor
u. 17. 1. 2025 Brisbane

FRIDA ROSINA CELIN, r. ISKRA

r. 2. 9. 1937 Zabiče
u. 18. 2. 2025 Redland Bay

SOUTH AUSTRALIA

MARIJA (Meri) PUŽ

r. 14. 5. 1934 Pavlica
u. 25. 12. 2024 Seaton

ALBIN BRANKO KRESEVIČ

r. 8. 2. 1939 Račice pri Podgradu
u. 17. 2. 2025 Morphett Vale

IVAN (Jovan) CAFUTA

r. 22. 11. 1938 Draženci
u. 5. 3. 2025 Woodville South

ANICA RANT, roj. ŽAGAR

r. 26. 7. 1935 Prezid, Hrvaška
u. 7. 5. 2025 Bedford Park

DANILO KRESEVIČ

r. 8. 4. 1935 Račice
u. 13. 5. 2025 Adelaide

VICTORIA

PAVLA (Pauline) LENARČIČ, roj. ŽELE

r. 22. 5. 1930 Radohova vas pri Pivki
u. 25. 10. 2024 Parkville

VJEKOSLAV (Loui) DURUT

r. 3. 10. 1934 Zadar, Hrvaška
u. 2. 11. 2024 Heilderberg

ALOJZ (Louie) BELE

r. 9. 11. 1942 Vrhe pri Dolžu
u. 3. 11. 2024 Clayton

EMA JANIČ, roj. KLEMENČIČ

r. 9. 6. 1942 Muta
u. 26. 11. 2024 Donvale

VILJEM BAUER

r. 26. 1. 1937 Grad na Goričkem
u. 7. 12. 2024 St Albans

ALBINA (Zora) BARBIŠ, roj. KORČE

r. 1. 3. 1939 Mala Brda pri Hruševju
u. 11. 12. 2024 Epping

JOŽA LUDVIK, roj. URBANČIČ

r. 26. 2. 1938 Koritnice
u. 29. 12. 2024 Clayton

MAXIMILIAN (Max) PIŠOTEK

r. 18. 4. 1939 Vrhole
u. 29. 1. 2025 Box Hill

ANTON (Tone) MIKUŠ

r. 27. 7. 1931 Veliko Mlačevo
u. 17. 2. 2025 Wheelers Hill

LIDIJA BOGDAN, roj. BLATNIK

r. 13. 9. 1948 Liboje
u. 27. 2. 2025 Wangaratta

RUDOLF IVANČIČ

r. 17. 5. 1945 Poreč, Hrvaška
u. 28. 2. 2025 Fitzroy

SONJA MAJCEN, roj. ILJAŠ

r. 16. 11. 1953 Račice
u. 14. 3. 2025 Parkville

IDA KOGOJ, roj. ČERNE

r. 11. 9. 1940 Grgar
u. 29. 3. 2025 Geelong

ALOJZ ŠUŠTAR

r. 8. 8. 1931 Trpčane
u. 21. 4. 2025 Dandenong

ANTON (Tone) URBAS

r. 7. 1. 1940 Ivanje Selo
u. 27. 4. 2025 Fitzroy

MARIJA MARUŠIČ, roj. BIZJAK

r. 1. 12. 1931 Zalog pri Postojni
u. 3. 5. 2025 Dandenong

OLGA BRODEJ, roj. ROŠEJ

r. 24. 9. 1945 Kitni Vrh
u. 8. 5. 2025 St Albans

STEPHANIE McANALLY, roj. JAKOB
r. 23. 12. 1940 Slovenske Konjice
u. 22. 5. 2025 North Geelong

FRANC KOVČE
r. 30. 9. 1943 Muta
u. 21. 6. 2025 Camberwell

BETTY CELIGOJ
r. 9. 9. 1950 Melbourne
u. 4. 7. 2025 Greensborough

FREDERICK (Friderik) NEMEC
r. 15. 6. 1929 Murski Petrovci
u. 14. 7. 2025 St Albans

EMILJA (Milka) SMRDEL, roj. KAPELJ
r. 11. 1. 1935 Kal pri Pivki
u. 24. 7. 2025 Parkville

ANGELA GUSTINČIČ, roj. TOMAŽIČ
r. 21. 6. 1935 Gabrk
u. 25. 7. 2025 St Albans

ALOJZ (Lojz) KRAJNC
r. 16. 7. 1935 Zgornji Duplek
u. 24. 8. 2025 Heidelberg

IVAN NADOH
r. 21. 6. 1933 Podtabor pri Ilirski Bistrici
u. 28. 8. 2025 Geelong

MARTA HOSSLER, roj. SOJČ
r. 19. 8. 1932 Ljubnica
u. 2. 9. 2025 Epping

ANTON BOGVE
r. 7. 3. 1944 Nemčija
u. 2. 9. 2025 Parkville

MARIJA PATAFTA, roj. KARLOVČEC
r. 2. 4. 1927 Kapelščak, Hrvaška
u. 4. 9. 2025 Box Hill

MARIJA (Mary) ŠTAVAR, roj. ŠTEMBERGER
r. 4. 9. 1937 Zabiče
u. 12. 9. 2025 Boronia

ALOJZ (Louie) ŠTOLFA
r. 23. 9. 1937 Brestovica pri Komnu
u. 25. 9. 2025 Melbourne

JOŽEF (Jože) BARBIŠ
r. 10. 3. 1937 Šembije
u. 11. 10. 2025 Bundoora

SLOVENIJA

FLORJAN AUSER
r. 29. 3. 1949 Bohinjska Češnjica
u. 24. 4. 2025 Clayton, VIC

ANTON ZEMLJAK (p. Stanko)
r. 12. 5. 1944 Brestanica ob Savi
u. 10. 9. 2025 Ljubljana

SLOVENSKO SOCIALNO SKRBTSTVO IN INFORMACIJSKI URAD Inc.

Slovenski informacijski urad Welfare Office Kew obvešča Slovence in prijatelje, da je pisarna v Kewju zaprta in ukinjen je naš email naslov. Novi email naslov:

slovwelfare@gmail.com

Še vedno pa vam lahko pomagamo z nasveti in pomočjo pri izpolnjevanju uradnih dokumentov za slovensko pokojnino, dediščine in prodajo nepremičnin v Sloveniji, za delnice, oporoke, pri iskanju slovenske davčne in EMŠO številke in podobno. Vse obrazce si lahko sami natiskate na naši internetni strani:

www.slovenianwelfare.org.au

Za pomoč se zdaj lahko obrnete na **Petra Mandelja, +61407056463** ali na **Slavko Gorup, +61400204697**, in na naš novi email naslov: **slovwelfare@gmail.com**

Peter Mandelj OAM JP, predsednik

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE EMBASSY OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

26 Akame Circuit, O' MALLEY ACT 2606
Telefon: +61 2 6290 0000, faks: +61 2 6290 0619
e-mail: sloembassy.canberra@gov.si
http://canberra.veleposlanistvo.si

MARKO HAM, veleposlanik
DAVOR DEVČIČ, pooblaščen minister
ANDREJA KERŠEVAN DRAKSLER, svetovalka

24 HOUR SERVICE
(03) 9373 7000

www.tobinbrothers.com.au

We employ over 230 caring, highly trained and committed people, including 12 direct descendants of the founders.
We serve the community from 24 branch locations throughout the Melbourne Metropolitan area and Echuca.

816 Doncaster Road, Doncaster

